

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Hvad er en affaldsplan?	2
Affaldshieraket	3
Cirkulær økonomi	4
Læsevejledning til Svendborg Kommunes affaldsplan	4
Rammer og lovgivning	6
Ordforklaring	8
Miljøvurdering	12
Status og kortlægning	13
Status for målsætninger og indsatser i den tidligere plan	13
Affaldsmængder for forrige planperiode	16
Husholdningsaffald	18
Erhvervsaffald	19
Import og eksport	21
Nuværende affaldsordninger i Svendborg Kommune	22
Behandlingsanlæg	24
Økonomi	26
Fremskrivning af affaldsmængder	28
Temaer	30
Tema 1: Forebyggelse af affald	33
Tema 2: Mere og bedre genanvendelse	34
Tema 3: Sammen om affald	36
Tema 4: Kommunen som virksomhed	37
Indsatsområder	39
Cirkulært iværksætteri og borger initiativer	40
Genbrugsstationerne	41
Byggeri og anlæg	43
Kommunale institutioner	45
Affald i private husstande	46
Erhverv	47
Affald i det offentlige rum	48
Tidsplan for aktiviteter	49

Indledning

Vores klode er under et enormt pres fra menneskets overforbrug af naturens ressourcer, som vi forbruger med en hidtil uset hastighed. Affald som ressource har derfor fået en øget bevågenhed i de senere år.

FN har med de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling for første gang formuleret en række konkrete ambitioner for fremtiden. I Danmark har et bredt flertal i Folketinget indgået en aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor og en omstilling til en cirkulær økonomi.

Det er derved anerkendt at der er et stærkt behov for et paradigmeskifte, hvor vi bevæger os bort fra den lineære "brug og smid væk" økonomi, og over i en mere cirkulær økonomi, hvor vores ressourcer genbruges eller genanvendes i stedet for at blive brændt eller sendt til deponi.

I Svendborg er vi allerede godt på vej imod en mere cirkulær økonomi. I efteråret 2020 indførte vi nye affaldsordninger i kommunens husstande og i juli 2021 var vi en af blot ni kommuner i Danmark der indførte husstandsindsamling af mad- og drikkekartoner. Denne øgede husstandsindsamling har bidraget til, at vi er gået fra at indsamle 37 % af vores husholdningsaffald til genanvendelse til 65 % på bare to år. Det kan vi godt være stolte af.

Trods det flotte resultat stopper vores arbejde og ambitioner ikke her. Vi skal sikre at en endnu højere andel af vores ressourcer recirkuleres, så vi mindsker vores klimaaftryk og får mest miljø for pengene. Vi vil derfor i denne planperiode arbejde videre med at opnå EUs målsætninger om reel genanvendelse, men i høj grad også rette et øget fokus mod at forebygge affald samt at genbruge produkter før de ender som affald.

I Svendborgs Affaldsplan for 2023-2034 kan du læse om, hvad Kommunen i samarbejde med Vand og Affald konkret vil arbejde med for at øge genanvendelsen af affald og forbedre vores håndtering af affald. Vi har valgt fire overordnede temaer, som danner rammen for vores indsatser og aktiviteter i de kommende seks år.

God fornøjelse med læsningen.

Hvad er en affaldsplan?

Kommunerne er ifølge Affaldsbekendtgørelsen forpligtet til hvert sjette år, at udarbejde og vedtage en 12-årig kommunal plan for håndtering af affald.

Denne plan er Svendborg Kommunes samlede plan for håndtering af affald for perioden 2023-2034. Planen skal revideres mindst hvert sjette år. Den skal være detaljeret for de første seks år og mere overordnet for den resterende del af den 12-årige planperiode. Formålet med det 12-årige fokus i affaldsplanen er at sikre, at kommunen råder over tilstrækkelig kapacitet til forsvarlig håndtering af de fremtidige affaldsmængder. Her er det i særdeleshed forbrændings- og deponerings- kapaciteten, der skal tages stilling til.

Formålet med den seksårige mere detaljerede planlægning er at fastsætte en langsigtet retning og vision for kommunens arbejde på affaldsområdet. I Affaldsplan 2023-2034 kommer dette konkret til udtryk i vores valgte temaer, indsatsområder og aktiviteter. Vi vil bruge affaldsplanen som et styrings- og planlægningsværktøj i vores hverdag. Da der kan ske ændringer i lovgivning og teknologi eller komme ny viden, der udfordrer vores tidligere beslutninger, er planen ikke bindende.

En affaldsplan skal ifølge lovgivningen på området indeholde følgende elementer:

- En kortlægningsdel, som beskriver status for affaldsområdet i kommunen.
- En målsætningsdel, som redegør for kommunens overordnede målsætninger på affaldsområdet.
- En planlægningsdel, med særlig fokus på planlægningen de første seks år af planperioden.

Svendborgs borgere er med til at forme hvordan vi arbejder med affald

Gennem et skriftligt oplæg har Svendborg Kommune bedt om input til aktiviteter indenfor hver af de syv indsatsområder. Denne proces har været digital, da det ikke var muligt at afholde et fysisk borgermøde på grund af covid-19.

Affaldshieraket

Affaldshierarkiet er grundstenen for arbejdet med affald og ressourcer. Affaldshierarkiet beskriver et hierarkisk system for hvordan vi ønsker at håndtere vores affald. Vi vil have mest af det fra toppen (affaldsforebyggelse) og mindst af det fra bunden (deponi). Arbejdet med affald i Svendborg Kommunes sker også ud fra affaldshierarkiet. Temaerne, indsatsområderne og aktiviteterne i affaldsplanen er derfor udvalgt med fokus på at få håndteret så meget affald så højt oppe i hierarkiet som muligt.

Affaldsforebyggelse er at undgå at skabe affald. Dette kan fx gøres ved at mindske spild i produktionsprocesser og husstande samt ved at reducere indholdet af problematiske stoffer i produkter. Genbrug af produkter direkte uden forarbejdning skaber heller ikke affald. Affaldsforebyggelse er i toppen af hierarkiet, fordi forbruget af naturressourcer mindskes, hvis der ikke dannes affald.

Forberedelse til genbrug er, når produkter forberedes (kontrol, rengøring eller reparation), således at de kan genbruges uden anden forbehandling. Genbrug er, når produkter bruges igen til samme formål, som de var udformet til. Det kan være brugte flasker, der rengøres og genbruges som de er, eller brugte mursten som rengøres og indgår i et nyt byggeprojekt.

Genanvendelse er, når affaldsmaterialer forarbejdes om til produkter, materialer eller stoffer, hvad enten de bruges til det oprindelige formål eller andre formål. Det kan eksempelvis være brugte glasflasker, der smeltes om, så glasset kan indgå i nye produkter eller brugt papir, der indgår i papirmasse for at blive til nyt papir.

Nyttiggørelse er, når affaldet opfylder et nyttigt formål ved at erstatte anvendelsen af andre materialer, der ellers ville være blevet anvendt til at opfylde en bestemt funktion. Affaldet kan også blive forberedt med henblik på at opfylde en funktion. Det er eksempelvis forbrænding af ikke-genanvendeligt affald. Anden nyttiggørelse kan også

være når nedknust byggeaffald bruges til opfyldning under veje.

Bortskaffelse er, når affaldet ikke opfylder et nyttigt formål. Ved forbrænding erstattes andre (fossile) brændsler, men samtidig ødelægges de fleste materialer og kan derfor ikke fortsætte i kredsløbet. Hermed spildes også den energi og de råvarer, der er anvendt til fremstilling af materialerne og produkterne. Bortskaffelse er når affald brændes uden energiudnyttelse eller deponeres.

Deponering skal kun anvendes, når andre behandlingsformer ikke er muligt, eller hvis det er nødvendigt for at undgå spredning af farlige stoffer via genanvendelse af materialerne.

Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi bygger på en grundforståelse af, at jordens ressourcer er svindende og at det derfor er nødvendigt at bevare dem bedst muligt til gavn for klima, miljø og mennesker i fremtiden. Dette betyder, at levetiden for produkter og materialer skal forlænges mest muligt bl.a. gennem genbrug og reparation. Når produkternes levetid ikke længere kan forlænges, skal det sikres at produkternes materialer adskilles og indgår i nye kredsløb og derved genanvendes i stedet for at blive forbrændt eller deponeret. Derved reduceres både forbruget af jomfruelige råstoffer og miljøbelastningerne igennem hele forsyningskæden.

Med cirkulær økonomi åbnes mulighed for, at de ressourcer, som ellers ville være endt som affald, kan gå et eller flere skridt tilbage i værdikæden og indgå i produktionen igen. Eller de kan indgå som input i et helt nyt kredsløb. Cirkulær økonomi er altså enten genanvendelse af materialer eller - endnu bedre - affaldsforebyggelse gennem produkter, der f.eks. kan repareres eller opgraderes. Det handler også om nytænkende forretningsmodeller, hvor forbrugeren kan returnere produktet til reparation eller opgradering. Eller man kan lease produkter i stedet for at sælge dem for at få mest ud af produkterne og deres ressourceforbrug.

Læsevejledning til Svendborg Kommunes affaldsplan

Læsevejledningen er lavet for at give et overblik over

affaldsplanens indhold og opbygning, så det er lettere at finde de emner man søger.

Affaldsplanen består af fire overordnede faner.

Status og kortlægning

Temaer

Indsatsområder

Tidsplan

I "**Status og kortlægning**" kigges der både tilbage på den forrige affaldsplans planperiode samt fremad i form af en fremskrivning af affaldsmængder.

I tilbageblikket gives der en status på forrige affaldsplans målsætninger samt en kortlægning af affaldsmængdernes i planperioden og hvordan disse har udviklet sig.

Der gives en oversigt over affaldsordningerne i kommunen, hvilke behandlingsanlæg der anvendes samt økonomien forbundet med affaldshåndteringen.

I afsnittet *fremskrivningen af affaldsmængder* gives en prognose for hvordan mængden af forskellige affaldsfraktioner kommer til at udvikle sig i affaldsplanens planperiode.

Under fanen "**Temaer**" beskrives de fire overordnede temaer som danner grundlaget for arbejdet med affaldsplanen.

De fire temaer er:

- Forebyggelse af affald
- Mere og bedre genanvendelse
- Sammen om affald
- Kommunen som virksomhed

Fanen "**Indsatsområder**" indeholder de indsatsområder som Svendborg Kommune har valgt at fokusere på, for at kunne leve op til kravene i den nationale affaldsplan.

Indsatsområderne indeholder hver en række konkrete aktiviteter som Svendborg Kommune i samarbejde med Vand og Affald ønsker at udføre i løbet af planperioden.

Hvert indsatsområde understøtter desuden et eller flere af affaldsplanens fire temaer. Ved beskrivelsen af hvert indsatsområde er et ikon, som angiver hvilke af de fire temaer det enkelte indsatsområde understøtter.

Under fanen "**Tidsplan**" kan man se en oversigt over

hvornår de planlagte aktiviteter forventes at blive udført samt hvem der er ansvarlig for at udføre dem.

Rammer og lovgivning

Affaldsplan 2023-2034 og kommunens tilrettelæggelse af affaldshåndteringen er forpligtet til at leve op til gældende regler og nationale affaldsplaner.

Som så meget anden lovgivning på affaldsområdet udspringer de danske regler om affaldsplanlægning fra EU's direktiver om affald.

Rammedirektivet om Affald fastsætter, at der skal udarbejdes en national plan og en række kommunale planer, og at kommunernes planer ikke må være modstridende med den nationale plan.

National affaldsplan

Handlingsplanen for cirkulær økonomi udgør Danmarks nationale plan for forebyggelse og håndtering af affald, og gælder for perioden 2020-2032, med revidering efter 6 år. Planen har udgangspunkt i den aftale regeringen indgik i 2020 med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om en Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.

Handlingsplanen for cirkulær økonomi indeholder desuden en række initiativer, der er vedtaget i forbindelse med Plastikhandlingsplanen og Strategi for cirkulær økonomi fra 2018 samt implementeringen af affaldsdirektiver, ligeledes vedtaget 2018.

Visioner:

- Affaldscurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild og mere genbrug
- Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030
- Udsortering af 80% dansk plastik fra forbrændingen i 2030

Målsætning:

- Sikre mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcerne
- Sikre mere og bedre genanvendelse
- Væsentlig reduktion af mængden af maritimt affald
- Reducere mængden af madaffald i alle led af værdikæden for fødevarer
- Sikre mere værdi fra fornybare råvarer
- Reducere miljøbelastningen fra byggeri og nedrivning
- Reducere forbrug og forbedring af genbrug og genanvendelse af plastik.

Genanvendelsesmål:

Den nationale målsætning er at opnå en reel genanvendelsesprocent i 2025 for:

- Husholdningsaffaldet på 55%
- Al emballage på 65%
- Plast på 50%
- Træ på 15%
- Jern og metal på 50%
- Glas på 70%
- Papir og pap på 75%
- Husholdningslignende erhvervsaffald på 55%
- Haveaffald fra husholdninger på 75%

Ved reel genanvendelse forstås de faktisk genanvendte mængder af det indvejede affald. Dermed måles genanvendelsen ikke længere på de indsamlede mængder til genanvendelse.

Affaldsbekendtgørelsen

Henteordninger:

Indsamlingen af danskernes affald strømlines og øges ved at indføre krav til kommunerne om ens indsamling af 10 forskellige slags affald: Mad-, papir-, pap-, metal-, glas-, plast-, tekstilaffald samt drikke- og fødevarekartoner, restaffald og farligt affald.

Indsamlingen af affaldet skal foregå husstandsnaert, men tage hensyn til forskellige boligtyper, herunder gennem mulighed for kombineret indsamling, så nogle typer affald kan indsamles sammen. Kravet skal gælde fra 1. juli 2021, tekstilaffald dog fra 2022. I implementeringen af henteordningen for indsamling af tekstilaffald sikres det, at de frivillige velgørende organisationer får let adgang til tekstiler, der kan genbruges.

Indsamlingsmateriel og placering:

Kommunerne skal have fleksibilitet i udmøntningen af strømligningen, jf. ovenfor, så løsningen kan tilpasses og optimeres i forhold til de konkrete lokale forhold ved både etageejendomme, énfamilieboliger og sommerhuse. Det vil f.eks. fortsat være muligt at gøre brug af kuber og sorteringsøer, hvor lokale forhold ikke tillader indsamling ved matriklen, fx i nogle sommerhus- områder.

I implementeringen af den strømlinede indsamling vil et almindeligt parcelhus som udgangspunkt skulle have max 2-4 spande med flere rum til de 10 affaldsfraktioner. Kommunerne kan dispensere herfor, såfremt der allerede er foretaget investeringer, der gør det økonomisk uhensigtsmæssigt med 2-4 spande. Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der træffer beslutning herom. Aftalepartierne mødes i 2025 og evaluerer udviklingen. Indsamlingsvejledningen vil lægge op til, at affaldet skal indsamles i faste beholdere fremfor i poser på stativ. Det vil bl.a. forbedre arbejdsmiljø- et for renovationsmedarbejdere.

Sortering og piktogrammer:

Der stilles krav om at bruge ens affaldspiktogrammer til alle indsamlingsordninger. Kravet følger tidsmæssigt de enkelte affaldsordninger. Derudover igangsættes en national informations- indsats inspireret af bl.a. nudging. Indsatsen skal udbrede de nationale

sorteringsvejledninger på en brugervenlig måde som understøtter, at affaldssortering bliver en vane både derhjemme, på arbejde og på farten.

Fyn 2030

Foruden de nationale krav har Svendborg forpligtet sig til den fynske vision "Fyn 2030 – Sammen om en bæredygtig fremtid". Her øges målsætningen om genanvendelse af plastaffald til 80 % samt 70 % af det øvrige husholdningsaffald.

Kommuneplan

Kommuneplanen indeholder nogle overordnede mål og retningslinjer for affaldshåndtering i Kommunen.

Det er Kommunalbestyrelsens mål, at:

- fremme direkte genbrug,
- mindske affaldsproduktionen,
- nedbringe deponeringsbehovet,
- forlænge levetiden på allerede etablerede deponier,
- sikre at der også i fremtiden er tilstrækkelig forbrændings- og deponeringskapacitet i kommunen,
- arbejde for at gøre affaldshåndteringen CO₂-neutral,
- arbejde for renere by og natur
- medvirke til at der ikke deponeres mere end 6 % af den samlede affaldsmængde.

Klimahandleplan

Sideløbende med udarbejdelsen af affaldsplanen, er Svendborg Kommune i gang med at udarbejde en Klimahandleplan i forbindelse med DK2020-samarbejdet. I DK2020 arbejder danske kommuner med at løfte deres klimaarbejde til internationalt best practice med målsætningen om at efterleve Paris-aftalens målsætning om netto-nuludledning af CO₂ senest i 2050. Svendborg Kommune har derfor en overordnet vision om at reducere belastningen af klima og miljø. Et centralt element for at opnå dette er, at få stimuleret den cirkulære økonomi og arbejde affaldsstrømme højere op i affaldshierarkiet.

Ordforklaring

Affald egnet til materialenyttiggørelse : Affald, som kan forberedes til genbrug, kan genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse eller forbehandling med henblik på dette.

Affaldsbehandlingsanlæg : Anlæg, som nyttiggør eller bortskaffer affald, og også anlæg, som forbereder affald før nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Affaldsfraktion : Underopdeling af affald efter materiale, sammensætning og oprindelse. Affald opdeles f.eks. i : asfalt, papir, pap, dæk, metal, elektriske og elektroniske produkter, batterier og akkumulatorer, PVC, plast, glas, shredderaffald, jord og træ.

Affaldsproducent : Enhver, som producerer affald, eller som foretager forbehandling, blanding eller andet, som medfører, at affaldets karakter eller sammensætning ændres.

Affaldstransportør: En virksomhed, som transporterer affald for fremmed regning ved at bruge f.eks. køretøjer, jernbane, fly eller skib.

Anden endelig materialenyttiggørelse : De almindelige nyttiggørelsesprocesser er, når affald forberedes til at blive genbrugt, genanvendt, energiudnyttet ved forbrænding eller forbehandlet. Anden endelige materialenyttiggørelse kan f.eks. være, når kompost anvendes i haver eller på landbrugsjord, og når nedknust bygge- og anlægsaffald bruges i anlægsprojekter.

Anvisningsordning : En ordning, hvor kommunen har fastlagt den måde og eventuelt på hvilket anlæg affaldsproducenten skal benytte, når affaldet bliver håndteret.

Behandling : Nyttiggørelses- eller bortskaffelsesprocesser. Behandling dækker også over at forberede affaldet, så det kan nyttiggøres eller bortskaffes.

Benyttelsespligt : En affaldsproducent skal:

- anvende den indsamlings- eller anvisningsordning, som er beskrevet i kommunens erhvervsregulativ.
- følge kommunens konkrete anvisninger på, hvordan affald skal behandles, der ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning.

Bioaffald : Affald, der kan brydes ned af naturen, det vil sige have-park-affald, mad- og køkkenaffald fra husholdninger, restauranter, cateringfirmaer og detailforretninger samt lignende affald fra virksomheder, der forarbejder fødevarer.

Bortskaffelse : Enhver proces, der ikke er nyttiggørelse, også selvom processen medfører, at stoffer genvindes eller energi udnyttes. Deponering er eksempelvis bortskaffelse.

Dagrenovation : Affald, som hovedsageligt består af køkkenaffald, hygiejneaffald og mindre, kasserede materialer, der typisk kommer fra private husholdninger. Det kan være madaffald og restaffald i form af kartoner til mælk, juice og lignende, snavset papir, pap og plast m.v., som ikke er omfattet af andre ordninger.

Dagrenovationslignende affald : Affald, som er skabt af virksomheder, og som ligner dagrenovation fra private husholdninger.

Deponeringsanlæg : Kaldes også en losseplads. Et sted, hvor affald kan deponeres til evig tid eller deponeres i en periode, så det kan nyttiggøres eller behandles senere. Et sådant anlæg ejes og drives typisk af én eller flere kommuner.

Deponeringsegnet affald: Affald, som ikke er egnet til materialenyttiggørelse eller til forbrænding.

Emballage : Alle produkter og materialer, som anvendes til at pakke, beskytte, håndtere og levere råvarer og færdigvarer fra producenten til forbrugeren. Engangsartikler er også emballage.

Emballage omfatter i denne forbindelse kun salgsemballage, multipak og transportemballage. Det kan f.eks. være wrapfolie omkring paller med materialer, papkasser osv.

Emballageaffald : Emballage m.v., der er omfattet af definitionen på affald. Spild fra produktion er ikke emballageaffald.

Erhvervsaffald : Affald, som er skabt af virksomheder og institutioner, f.eks. dagrenovationslignende affald, have/park-affald, storskrald, bygge- og anlægsaffald, produktionsaffald, industriaffald, kildesorterede affaldsfraktioner og jord. Erhvervsaffald kan enten være farligt eller ikke-farligt.

Farligt affald : Affald, som står som farligt affald på listen over affald i Affaldsbekendtgørelsens bilag 2. Det kan f.eks. være kemikalier, olie, trykimprægneret træ og elektronik.

Forbehandling : Håndtering, der ligger før selve nyttiggørelsen eller bortskaffelsen. Det kan f.eks. være balning af pap, sortering af papir, knusning af beton eller anden form for forberedelse af håndtering.

Forberedelse med henblik på genbrug : En proces, som forbereder affaldet, eller en del af affaldet, til at blive genbrugt. Processen kan bestå af kontrol, rengøring eller reparation, inden affaldet eller dele af det kan genbruges.

Forbrændingsegnet affald : Affald, der er egnet til forbrænding, som ikke kan genanvendes og som kan brændes med energiudnyttelse.

Forhandler : Enhver virksomhed, der optræder som hovedmand ved køb og efterfølgende salg af affald. En forhandler kan også være én, der ikke fysisk tager affaldet i besiddelse.

Genanvendeligt affald : Affald, som er egnet til genanvendelse, og som skal genanvendes ifølge lovgivningen.

Genanvendelse : Enhver nyttiggørelse, hvor affaldsmaterialer laves om til produkter, materialer eller stoffer, hvad enten de bruges til det oprindelige formål eller til andre formål. Omforarbejdning kan være, at organisk materiale laves til kompost, men det gælder f.eks. ikke, hvis der laves energi ved affaldsforbrænding

Genanvendelses anlæg : Anlæg, der kan bruges til at lave genanvendelse

Genbrug : Enhver proces, hvor produkter eller komponenter, der ikke er affald, bruges igen til det formål, som de var udformet til.

Husholdningsaffald : Affald, som naturligt opstår i en privat husholdning. Det kan f.eks. være dagrenovation, haveaffald, storskrald, aviser/reklamer.

Håndtering : Et andet ord for at arbejde med noget. Det kan f.eks. være indsamling, transport, nyttiggørelse og bortskaffelse af affald.

Indsamling : At indsamle/hente affald.

Indsamlingsordning : En kommunal ordning, hvor kommunen overtager ansvaret for affaldet, når det er indsamlet. En indsamlingsordning kan enten være en henteordning eller en bringeordning.

Indsamlingsvirksomhed : En virksomhed, som indsamler/modtager affald. Hvis virksomheden udover at indsamle eller modtage affald også sorterer, knuser, ballerer eller lignende, så er det en indsamlingsvirksomhed med forbehandlingsanlæg.

Kildesortering : Sortering på det sted, hvor affaldet genereres. Affald sorteres i forskellige grupper: affald egnet til materialenyttiggørelse, affald egnet til forbrænding og deponering og affald opdelt efter materiale og anvendelsesform.

Kildesorteret erhvervsaffald til materialenyttiggørelse : Affald fra erhverv, der er sorteret, og som kan behandles med en form for materialenyttiggørelse.

Kommunale behandlingsanlæg : Kommunalt ejede anlæg, som behandler affald til materialenyttiggørelse, og hvor en eller flere kommuner sammen ejer en stor del af anlægget. Forbrændingsanlæg og deponeringsanlæg er ikke kommunale behandlingsanlæg.

Materialenyttiggørelse : Forberedelse af affald til genbrug, genanvendelse eller anden endelig materialenyttiggørelse. Det kan også være, at affaldet skal forbehandles, så det kan genbruges, genanvendes eller bruges til anden endelig materialenyttiggørelse. Genanvendelse af papir og glas samt kompostering af haveaffald er eksempler på materialenyttiggørelse.

Mægler : Enhver virksomhed, der arrangerer nyttiggørelse eller bortskaffelse af affald på andres vegne. En mægler kan også være én, der ikke fysisk tager affaldet i besiddelse.

Nyttiggørelse : En proces som gør, at affaldet ressourcer bliver udnyttet, eller hvor affaldet ressourcer bliver forberedt på at blive udnyttet. Affaldsforbrænding, der har til formål at producere energi, er f.eks. nyttiggørelse, fordi det erstatter fossile brændstoffer, som ellers skulle være brugt til at skabe energi på kraftværker.

Oparbejdning : At affaldet bearbejdes og håndteres til et nyt produkt.

Reel genanvendelse: Ved reel genanvendelse forstås de faktisk genanvendte mængder af det indvejede affald. Dermed måles genanvendelsen ikke længere på de indsamlede mængder til genanvendelse.

Miljøvurdering

Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter LBK nr. 1976 af den 27. oktober 2021, fastsætter, at der skal udarbejdes en miljøvurdering af en række planer og programmer - bl.a. i forbindelse med affaldshåndtering.

Lovens §10 fastsætter dog, at en miljøvurdering kan udelades, hvis de ændringer, der måtte være i planen, er af underordnet betydning, uden væsentlig indvirkning på miljøet.

Svendborg Kommune har i denne forbindelse gennemført en miljøscreening af affaldsplanen i henhold til kriterierne i Bilag 3 i Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, .

Miljøscreeningen tager udgangspunkt i lovens brede miljøbegreb, som bl.a. omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jord, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv samt arkitektonisk og arkæologisk arv.

Miljøscreeningens resultater viser, at en miljøvurdering ikke er nødvendig.

Byrådet har derfor ved vedtagelsen af affaldsplanen afgjort, at en miljøvurdering ikke vil blive udarbejdet.

Status og kortlægning

Som navnet antyder, kan du i dette afsnit blive klogere på hvor langt vi er med affaldshåndtering i Svendborg kommune samt se udviklingen i affaldsmængderne fra 2013 til 2020.

I "Status for målsætninger og indsatser i den tidligere plan" gennemgås alle målsætninger og indsatser fra Affaldsplan 2014-2024 samt hvorvidt de er opnået og hvis ikke, hvad årsagen til det er.

I "Affaldsmængder for forrige planperiode" kortlægges udviklingen af de indsamlede affaldsfraktioner for forrige planperiode, som var 2013-2020.

Under "Nuværende affaldsordninger" kan du se en oversigt over Svendborg Kommunes affaldsordninger for både husholdninger og erhverv.

Under "Behandlingsanlæg" beskrives de behandlingsanlæg, der anvendes i kommunen, både for det anvisningspligtige affald samt det genanvendelige affald indsamlet på genbrugspladserne.

Under "Økonomi" kan du se et overblik over Svendborg kommunes samlede økonomi på renovationsområdet samt det forventede budget for perioden 2022-2027.

"Fremskrivning af affaldsmængder" benytter Miljøstyrelsens model til at give en prognose for affaldsmængdernes udvikling i Svendborg Kommune frem til 2032.

Status for målsætninger og indsatser i den tidligere plan

Den forrige affaldsplan blev godkendt i Svendborg Kommune i 2014. Planens vision dækker perioden frem til 2024 og var baseret på den nationale affaldsplan "Danmark uden affald". Affaldsplanen fokuserede i høj grad på at sikre, at Svendborg Kommune nåede den nationale målsætning om 50 % genanvendelse af husholdningernes affald i 2022, der hidtil blev sendt til forbrænding.

Derudover blev der sat en målsætning om genanvendelse af 70 % af det ikke-farlige bygge-og anlægsaffald inden 2022.

En af de mest synlige resultater af den forrige affaldsplan var arbejdet med den nye affaldsordning i Svendborg Kommune i perioden 2019 til 2021. Ved den fulde udrulning i 2021, hvor borgere og kommunale institutioner har vænnet sig til at kildesortere mere affald, er den samlede genanvendelse øget fra 27% til mere end 55%, hvorved det nationale mål for genanvendelse blev nået.

Målet for det ikke-farlige bygge- og anlægsaffald blev i perioden også opnået, da der i 2020 blev genanvendt 79 %.

Foruden disse to overordnede mål, blev der i den forrige affaldsplan fastsat mål for flere affaldsfraktioner. Disse mål er næsten alle blevet nået på nær indsamlingen af papir. Dette kan dog skyldes, at forbruget af papir i samfundet er faldet pga. digitalisering. Målene fra forrige affaldsplan samt deres resultater kan ses i tabellen nedenfor.

Fraktion	Målsætning i Affaldsplan 2014-2024	Resultat
Batterier	Fastholde den indsamlede mængde på mindst 2 kg pr. husstand pr. år samt øge mængden og kvaliteten yderligere	Opnået: I 2021 blev der indsamlet ca. 2,5 kg pr. husstand.
Direkte genbrug	Fastholde den indsamlede mængde på mindst 2,3 kg pr. husstand pr. år.	Opnået: Der blev i 2020 indsamlet direkte genbrugelige effekter tilsvarende 5 kg pr. husstand og målet er derfor nået.
Import og eksport	Kun benytte sig af udenlandske behandlingsanlæg når dette viser sig økonomisk og miljømæssigt forsvarligt.	Opnået: Affaldsmængden til eksport er i perioden reduceret og målet vurderes derfor for at være nået.

Forbrændingseget	Nedbringe mængden af forbrændingseget affald til maksimalt 321 kg. Pr. husstand pr. år. Inden 2024	Opnået: I 2021 blev der indsamlet ca. 6.000 tons dagrenovation og ca. 4700 tons forbrændingseget affald, svarende til 380 kg pr husstand.
	Nedbringe mængden af forbrændingseget affald fra storskrald til maksimalt 124 kg pr. husstand pr. år. Inden 2024	Opnået: Da forbrændingseget affald fra storskrald indgår i mængderne for Forbrændingseget affald i affaldsstatistikken, er det ikke så let at sige om disse delmål er nået individuelt. Dog er den samlede sum af forbrændingseget affald i 2021 (380 kg/husstand) lavere end summen af de to delmål og de antages derfor at være opnået.
Glas	Øge indsamlingen af glas fra 32 kg pr. husstand pr. år	Opnået: Der blev i 2020 indsamlet ca. 78 kg pr. husstand.
Haveaffald	Fortsat at sende alt haveaffald til genanvendelse	Opnået: I 2021 blev alt haveaffald genanvendt.
Deponi	Reducere mængden af deponeringseget affald pr. husstand pr. år	Opnået: Affaldsmængden bortskaffet til deponi er i planperioden reduceret fra 65 kg. Per. Husstand i 2013 til 47,5 kg pr. husstand.
Metalemballage	Min. 6 kg/husstand inden 2022	Opnået: 86,5 kg/husstand i 2021 beregnet ved ekstrapolering af glas/metal og alu-dåser indsamlet t.o.m. august.
Organisk affald	50 % genanvendelse sammen med	Opnået: Opnået i 2021 ved udrulning af

	husholdningsaffald.	de nye affaldsordninger.
Pap	Fortsat 100 % genanv. i forhold til potentialet	Opnået: Mængden af indsamlet pap er steget igennem hele planperioden
Papir	120 kg/husstand inden 2020	Ikke opnået: Ca. 77 kg/husstand i 2021. Dette mål er derfor ikke opnået, hvilket kan skyldes at samfundets digitalisering har medført et lavere forbrug af papir.
Plast	8kg/husstand inden 2022	Opnået: Der blev i 2021 indsamlet 22 kg pr. husstand og målet er derfor nået.
Slam	Genanvende alt slam der overholder afskæringsværdierne i slambekendtgørelsen og eksportere det resterende til forbrænding i Tyskland	Opnået: Alt slam fra de kommunale rensningsanlæg er de seneste år blevet kørt ud på landbrugsjord, da der ikke har været overskridelser af afskæringsværdierne.

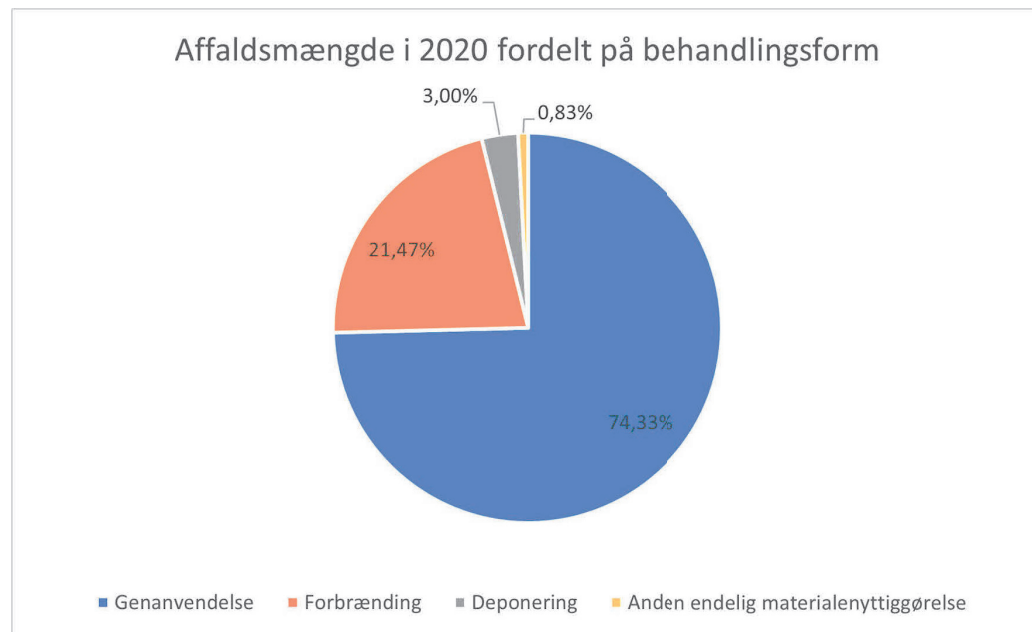
Affaldsmængder for forrige planperiode

Opgørelsen over affaldsmængder for Svendborg kommune er opgjort af affald fra hhv. husholdninger og erhverv. Affaldsmængderne for husholdninger er baseret på Vand og Affalds egne affaldsstatistikker mens affald fra erhverv er baseret på udtræk fra Affaldsdatasystemet.

Den samlede affaldsmængde frembragt i Svendborg Kommune lå på ca. 204.000 ton i 2020.

Figur 1 viser fordelingen opgjort på behandlingsform.

Figur 1: Affaldsmængde i Svendborg kommune i 2020 fordelt på behandlingsform

Heraf stod erhverv for ca. 154.000 ton hvor af ca. 27.000 ton var affald fra bygge- og anlægsopgaver og ca. 63.000 ton var jord.

Affald fra de kommunale indsamlingsordninger stod for ca. 50.000 ton hvor af ca. 10.000 ton var affald fra bygge- og anlægsopgaver og ca. 4500 ton var jord.

Affald indsamlet via kommunale affaldsordninger indeholder, udover affald fra husholdningerne, også erhvervsaffald i form af restaffald fra virksomheder tilmeldt den kommunale affaldsordning og fra erhvervets brug af genbrugspladserne.

I 2020 blev 61% af alt affald, som blev indsamlet via de kommunale affaldsordninger, afsat til genanvendelse. Genanvendelsen af husholdningsaffaldet i 2020 var på 36% for de udvalgte fokusfraktioner jf. den nationale beregningsmetode.

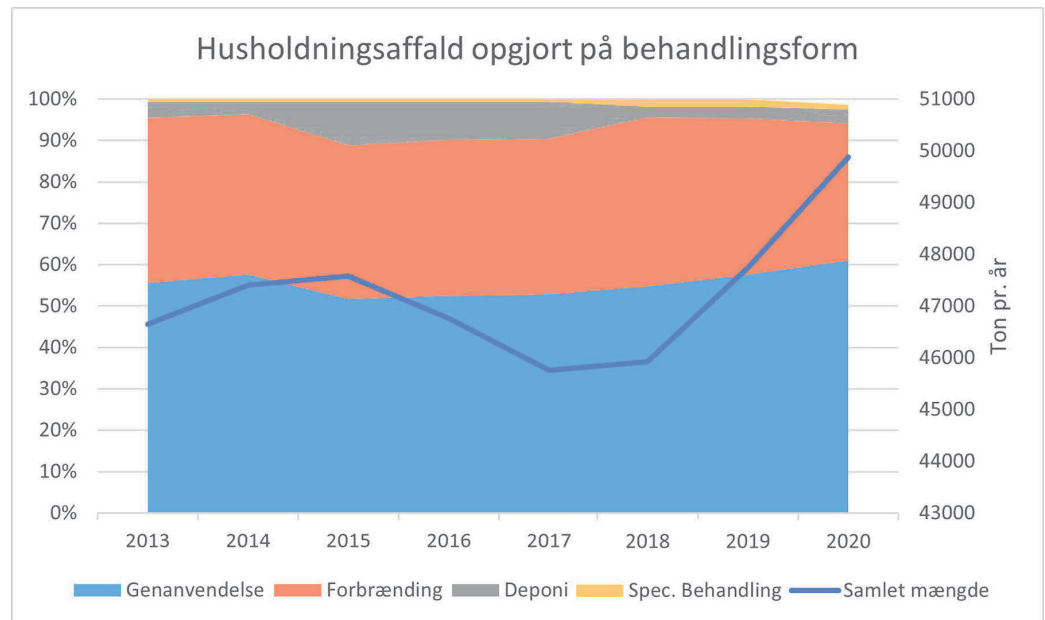
Svendborg Kommune havde i den forrige affaldsplan sat mål om mindst 50% genanvendelse af husholdningsaffald i 2022. Den endelige genanvendelse af husholdningsaffald 2021 er endnu ikke opgjort men status pr. september 2021 viser en genanvendelse på 56,2 % og målet forventes derfor at blive nået.

Husholdningsaffald

Husholdningsaffald er defineret som affald fra husholdninger, virksomheder, kommunale institutioner og kommunale virksomheder, indsamlet via kommunale affaldsordninger. Data er opgjort ud fra Vand og Affalds oplysninger om affaldsmængder. Der blev i 2020 indsamlet 43 forskellige fraktioner, hvoraf 25 blev indsamlet til genanvendelse.

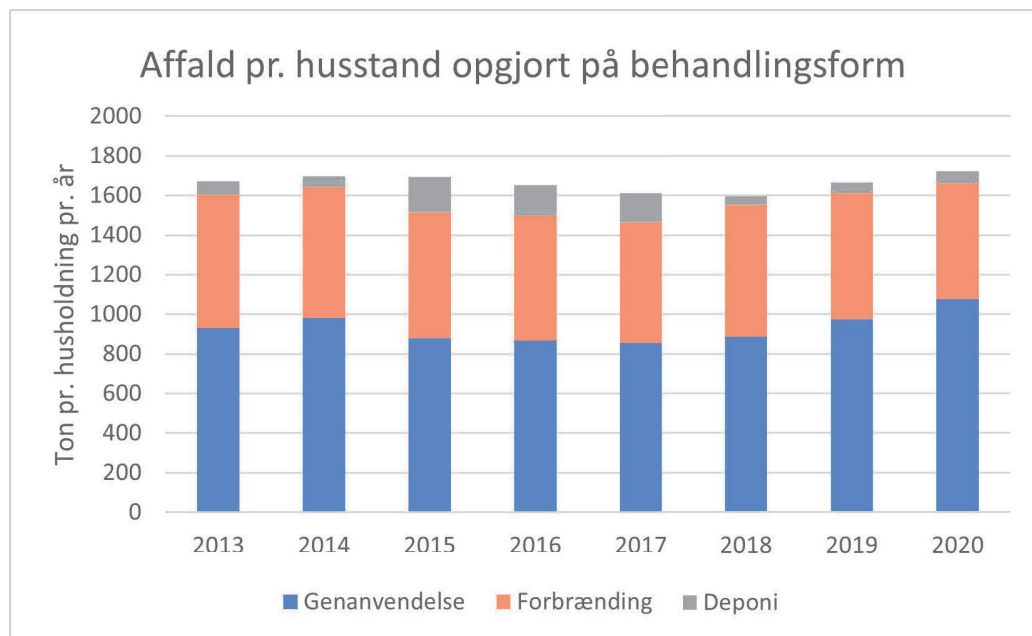
Den samlede mængde husholdningsaffald i Svendborg Kommune er for perioden 2013-2020 steget med omkring 3.500 tons (Figur 1). Samtidig ses en forøgelse i genanvendelsesprocenten, som i perioden er steget fra 56 % til 61 %, mens andelen bortskaffet til forbrænding er faldet fra 40 % til 33 %. Affald bortskaffet til deponi og specialbehandling i 2020 ligger på nogenlunde samme niveau som i 2013. for 2014-2016 ses en væsentlig stigning i affald bortskaffet til deponi, hvilket skyldes midlertidigt oplag af trykimprægneret træ på Klintholm, som sidenhen er blevet eksporteret til forbrænding.

Figur 1: Husholdningsaffald opgjort på behandlingsform

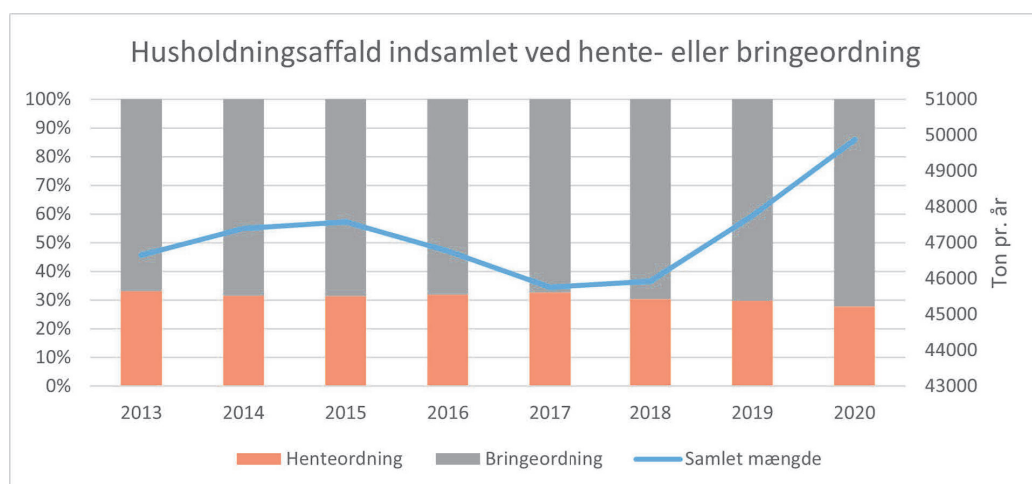
Forøgelsen i den samlede mængde husholdningsaffald kan forklares med antallet af husstande, som er steget i perioden, da affaldsmængden pr. husstand har været nogenlunde konstant (Figur 2).

Figur 2: Affald pr. husstand opgjort på behandlingsform

Husholdningsaffald blev indsamlet enten ved henteordninger (husstands-nært) eller ved bringeordninger (genbrugspladserne eller kuber mm.). Andelen af affald indsamlet ved henteordninger er faldet med ca. 5 % mens affald indsamlet ved bringeordninger er steget tilsvarende (Figur 3). På baggrund af de nye henteordninger forventes denne tendens dog at vende.

Figur 3: Husholdningsaffald indsamlet ved hente- eller bringeordning

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald er i denne sammenhæng affald udsorteret fra erhverv og håndteret via privat affaldsaktør. Oplysninger om affaldsmængder fra erhverv er hentet fra det nationale Affaldsdatasystem (ADS).

Erhvervsaffald herunder affald fra bygge- og anlægsopgaver indsamles typisk af private aktører udenom de kommunale affaldsordninger. Affald fra bygge- og anlægsopgaver indsamles desuden via de kommunale genbrugspladser. Her er der tale om en blandet

fraktion fra både husholdninger og erhverv. Erhvervs andel er trukket ud af Affaldsdatasystemet, husholdningernes andel er fra Vand og Affalds opgørelser. Jord er udeladt af opgørelsen da jordmængden, jf. Affaldsstatistik 2019 medfører betydelige udslag i den totale affaldsmængde fra år til år. Sådanne udslag grundet jordmængden risikerer at overskygge udviklingen af de øvrige affaldsfraktioner.

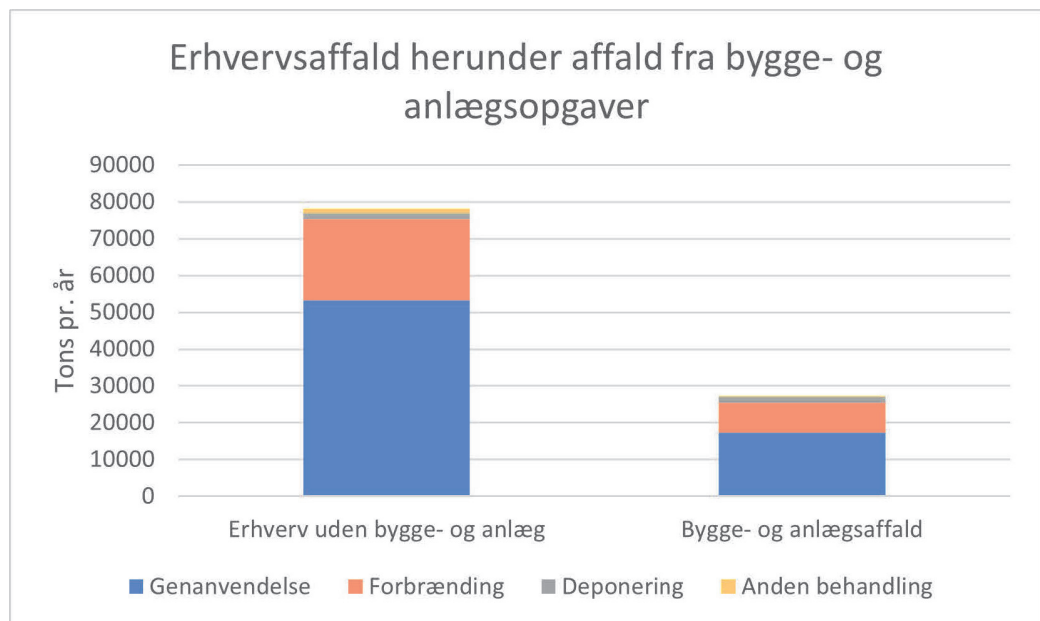
Opgørelserne viser en genanvendelse på henholdsvis ca. 67% for erhvervsaffald og ca. 63% for affald fra bygge- og anlægsopgaver. Genanvendelsen af affald fra erhverv følger de landsdækkende branchespecifikke genanvendelsesprocenter opgjort i Affaldsstatistik 2019, Miljøprojekt nr. 2152:

Tabel 1: Opgørelse over genanvendelse for erhverv opdelt i brancher

Branche	Genanvendelse (%)
Service	60
Industri	78
Andet erhverv	81
Bygge- og anlægsaffald	88

Bygge- og anlægsaffald ligger væsentligt under den nationale genanvendelsesprocent på 89 % og ligger derudover også under målsætningen i den forrige affaldsplan på 70 %.

Der indsamles store mængder erhvervsaffald til genanvendelse. Det er dog ikke alt, som indsamles til genanvendelse, som faktisk bliver genanvendt. Fra erhverv produceres der ofte ensartede affaldsmaterialer, det gør det let at genanvende, men der er fortsat udfordringer med at få indsamlet de små og forskelligartede affaldsstrømme fra erhverv til genanvendelse - de ender ofte til forbrænding eller deponi. Erhvervsaffald kan indeholde miljøfarlige stoffer, hvilket gør det endnu mere nødvendigt, at affaldet ikke kun indsamles til genanvendelse, men også genanvendes korrekt.

Erhvervsaffald er affald indsamlet udenfor den kommunale indsamlingsordning og indeholder ikke affald fra bygge- og anlægsopgaver samt jord.

Affald- fra bygge- og anlægsopgaver indeholder et samlet estimat på mængden af affald fra bygge- og anlægsopgaver indsamlet via de kommunale affaldsordninger samt udenfor de kommunale affaldsordninger. Mængden indsamlet via de kommunale affaldsordninger estimeres til ca. 6.200 ton, som i 2020 blev indsamlet med henblik på genanvendelse.

"Anden behandling" kan for eksempel være "Forberedelse med henblik på genbrug".

Import og eksport

Affaldsmængder for eksport baserer sig på udtræk fra Affaldsdatasystemet (ADS) mens importdata er indhentet hos Svendborg Kraftvarme, da der ikke var registreret importeret affald i Svendborg Kommune i ADS. Affald indsamlet fra husholdninger i Svendborg håndteres af virksomheder, og når noget af affaldet fra disse virksomheder eksporteres, registres det i ADS som affald fra pågældende virksomhed.

En hel del affald fra virksomheder i Svendborg håndteres af virksomheder i andre kommuner. Noget af dette affald eksporteres og indgår i ADS som eksport fra de pågældende kommuner. Svendborg Kommune har derfor ikke et reelt billede af, hvor meget affald fra Svendborg Kommune, der eksporteres ud af landet. Der vil i affaldsplansperioden blive arbejdet på at få mere retvisende mængder for eksport og import af affald.

	Eksport		Import	
År	Nyttiggørelse	Deponi	Nyttiggørelse	Deponi

2018	3650,88	881	2818	0
2019	930	900	4006	0
2020	973	0	7922	0

Tabellen ovenover viser mængder, angivet i tons, eksporteret fra og importeret til Svendborg Kommune fordelt på nyttiggørelse og bortskaffelse 2018-2020.

Nuværende affaldsordninger i Svendborg Kommune

Svendborg Kommunes hente- og bringeordninger, samt anvisningsordninger gældende i 2022 er listet i tabellerne nedenfor for hhv. husholdningsaffald og erhvervsaffald:

Husholdningsaffald:

Affaldsordning	Henteordning	Bringeordning
Restaffald	X	X*Kan afleveres mod betalig på genbrugsstationen.
Madaffald	X	X*Kan afleveres mod betalig på genbrugsstationen.
Pap	X	X
Papir	X	X
Glas	X	X
Metal	X	X
Plast	X	X
Mad- og drikkekarton	X	X

Farligt affald	X	X
Tekstil	X	X
Haveaffald	X	X
PVC		X
Imprægneret træ		X
Elektriske og elektroniske komponenter (WEEE)	X	X
Bærbare batterier og akkumulatorer	X	X
Bygge- og anlægsaffald		X
Genbrugsbilen (Storskrald)	X	

Erhvervsaffald:

Affaldsordning	Henteordning	Bringeordning	Anvisningsordning
Dagrenovationslignende affald			X
Ikke-genanvendeligt farligt affald	X	X	X
Klinisk risikoaffald	X		
Ikke-genanvendeligt PVC-affald		X	
Forbrændingseget affald		X	X
Deponeringseget affald		X	X

Affald fra olie- og benzinudskillere	X		
Affald fra fedtudskillere			X
Affald af elektriske og elektroniske produkter (WEEE)		X	
PCB-holdigt affald			X

Yderligere beskrivelse af ordningerne kan ses i Svendborg Kommunes regulativ for husholdningsaffald og regulativ for erhvervsaffald, gældende for 2021. Udover ordningerne i tabellen, indsamles affald fra erhverv jf. Svendborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald og fra kommunale institutioner og kommunale virksomheder i Svendborg Kommune på særskilt aftale med Vand og Affald.

Det forventes ikke, at der i planperioden skal udvides med yderligere indsamlingsordninger for husholdningsaffald i Svendborg Kommune, da de på nuværende tidspunkt lever op til gældende regler i Affaldsbekendtgørelsen.

Behandlingsanlæg

Svendborg Kommune har kontrakter eller leveringsaftaler med flere modtage- og behandlingsanlæg for at sikre tilstrækkelig kapacitet til affaldshåndteringen i kommunen for både husholdningsaffald og erhvervsaffald.

Affaldsforbrændingsanlæg

Svendborg Kommune afsætter brændbart affald til Svendborg Kraftvarme P/S beliggende Bodøvej 15 i Svendborg. Værket har kapacitet på 50.000 tons om året.

I 2020 blev der leveret ca. 16.300 tons forbrændingsegnet husholdningsaffald til Svendborg Kraftvarme A/S. Heraf udgjorde dagrenovation ca. 11.600 tons. Derudover anviste Svendborg Kommune 5.600 tons forbrændingsegnet erhvervsaffald til Svendborg Kraftvarme A/S. Mængden af forbrændingsegnet affald fra husholdningerne forventes fra 2021 at være væsentligt lavere, da de nye indsamlingsordninger reducerer mængden af dagrenovation.

Det blev politisk besluttet i november 2020 at Svendborg Kraftvarme P/S skal lukkes. Den forventede dato for nedlukning af anlægget er d. 30. november 2023. Som en af de første aktiviteter i planperioden, skal der laves aftale med et andet forbrændingsanlæg, så der sikres forbrændingskapacitet for resten af planperioden. Ifølge projektforslaget om nedlukning af Svendborg Kraftvarme P/S er der budgetteret med en forventet forbrændingskapacitet fra Svendborg Kommune på 18.693 tons om året.

Deponeringsanlæg

Svendborg Kommune anviser alt deponeringsegnet affald til Klintholm I/S, Klintholmvej 50, 5874 Hesselager. Undtaget er affald som ikke står på Klintholms "positivliste", det vil sige affald Klintholm ikke må modtage, for eksempel må de ikke modtage affald med indhold af PCB på over 50 mg. Svendborg kommune er medejer af Klintholm I/S og har kontraktmæssige rettigheder og pligter til at anvise deponeringsegnet affald hertil.

Klintholm I/S er et kommunalt interessentselskab med deltagelse af Kerteminde, Nyborg, Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Langeland og Ærø kommuner. Udover deponeringsanlæg driver Klintholm I/S også anlæg til neddeling og håndtering af have- og parkaffald og kildesorteret husholdningsaffald for kompostering samt karterings- og behandlingsplads for forurenede jord.

Svendborg leverede i 2020 ca. 1.800 tons deponeringsegnet husholdningsaffald og anviste ca. 2.800 tons deponeringsegnet erhvervsaffald til Klintholm I/S.

Klintholm I/S har kapacitet til de næste 60-80 år og har derfor kapacitet til kommunens deponeringsegne affald i planperioden.

Genbrugsstationer og modtagepladser

I Svendborg Kommune er der 2 store genbrugsstationer, Den ene ligger i Svendborg og den anden ligger i Hesselager. Herudover er der 3 mindre modtagepladser på øerne, Skarø, Drejø og Hjortø.

På de store genbrugsstationer kan der afleveres alle typer affald med undtagelse af dagrenovation og madaffald.

På alle genbrugsstationer og modtagepladser kan kommunens borgere frit aflevere affald mens erhverv kan aflevere affald mod et gebyr der betales pr. besøg.

Fælles fynsk eftersorteringsanlæg

Borgmesterforum Fyn har i august 2021 søgt dispensation fra særskilt indsamling med henblik på at etablere et fælles fynsk eftersorteringsanlæg. Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke truffet afgørelse i sagen.

Slammineraliseringsanlæg

Renseanlæg Strandgården er udstyret med et slammineraliseringsanlæg. Anlægget blev etableret i 2001 og har et samlet volumen på 12.500 m³ hvoraf ca. halvdelen var fyldt ved seneste vurdering af restkapaciteten i 2019. Det blev på daværende tidspunkt vurderet, at der var tilstrækkelig kapacitet til minimum 10 år mere.

Andre behandlingsanlæg

Svendborg Kommune anviser det farlige affald til Motas i Fredericia (Modtagestation Syddanmark). Motas er et fælleskommunalt interessentskab der blev stiftet 1. oktober 2007 og er ejet af 13 kommuner i Region Syddanmark.

Derudover er der flere modtagere, som Svendborg Kommune leverer væsentlige affaldsmængder til.

I skemaet nedenfor ses listen af affaldstyper samt modtagere:

Title	Modtager	Modtageradresse
Beton og Tegl	Tonny Madsen	Heldagervej 11, 5700 Svendborg
Genbrugstræ	RGS Nordic	Energivej 36, 5260 Odense
Madrasser	Tonny Madsen	Heldagervej 11, 5700 Svendborg
Papir	EKJ	Rødeledsvej 75, 5700 Svendborg
Pap	EKJ	Rødeledsvej 75, 5700 Svendborg
Gips	EKJ	Rødeledsvej 75, 5700 Svendborg
Sanitet	Marius Pedersen	Sandholdt lyndelse
Vinduesglas med ramme	Genknus og Kabell	Teglværksvej 19, 5220 Odense
Vinduesglas uden ramme	Genknus og Kabell	Teglværksvej 19, 5220 Odense
Mineraluld	Tonny Madsen	Heldagervej 11, 5700 Svendborg
Jern og Metal	HI Hansen	Havnegade 110 D, 5000 Odense C
Alu dåser	Stena	Ravnebjerggyden 3, 5491 Blommenslyst
Kabler	HI Hansen	Havnegade 110 D, 5000 Odense C
Dæk	Stena	Ravnebjerggyden 3, 5491 Blommenslyst
Tøj og Tekstiler	Spot Wear	Krogsagervej 50, 7000 Fredericia
Bøger	Stena	Ravnebjerggyden 3, 5491 Blommenslyst
Hård Plast	Scrap solutions A/S (Reno Fyn) Nyborg	Bodøvej 8, 5700 Svendborg
Blød Plast	Scrap solutions A/S (Reno Fyn) Nyborg	Bodøvej 8, 5700 Svendborg
Emballage plast	Scrap Solutions A/S	Bodøvej 8, 5700 Svendborg
Toner	Tonergenbrug Aps	Knudlundsvej 6, 8653 Them
Skærme	HJ Hansen	Havnegade 110 D 5000 Odense C
Spildolie	Avista oil Danmark	Juelsmindevej 6, 4400 Kalundborg
Batterier	Stena	Ravnebjerggyden 3, 5491 Blommenslyst
Madaffald	Ragn-Sells	Lervangsvej 2, 5750 Ringe

Økonomi

Den samlede økonomi for renovationsområdet i kommunen består af omkostninger til drift af affaldsordninger, og til administrative omkostninger til planlægning, rådgivning og vejledning, herunder til at gennemføre de initiativer, affaldsplanen indeholder. Derudover

vil der i de kommende år indgå en udgift i form af afskrivninger fra implementeringen af de nye affaldsordninger, Svendborg Uden Affald.

Omkostningerne forbundet med husholdningsaffald finansieres igennem en todelt gebyrstruktur, bestående af hhv. Restaffaldsgebyret og Boligbidraget.

Restaffaldsgebyret dækker omkostninger forbundet med tømning af energispanden (rest- og madaffald), mens Boligbidraget dækker tømning af Ressourcespanden, Genbrugsbilen, Røde kasser samt borgernes benyttelse af genbrugspladsen.

Omkostninger forbundet med erhvervsaffald består af erhvervets adgang til genbrugspladserne samt medlemsskab i MOTAS.

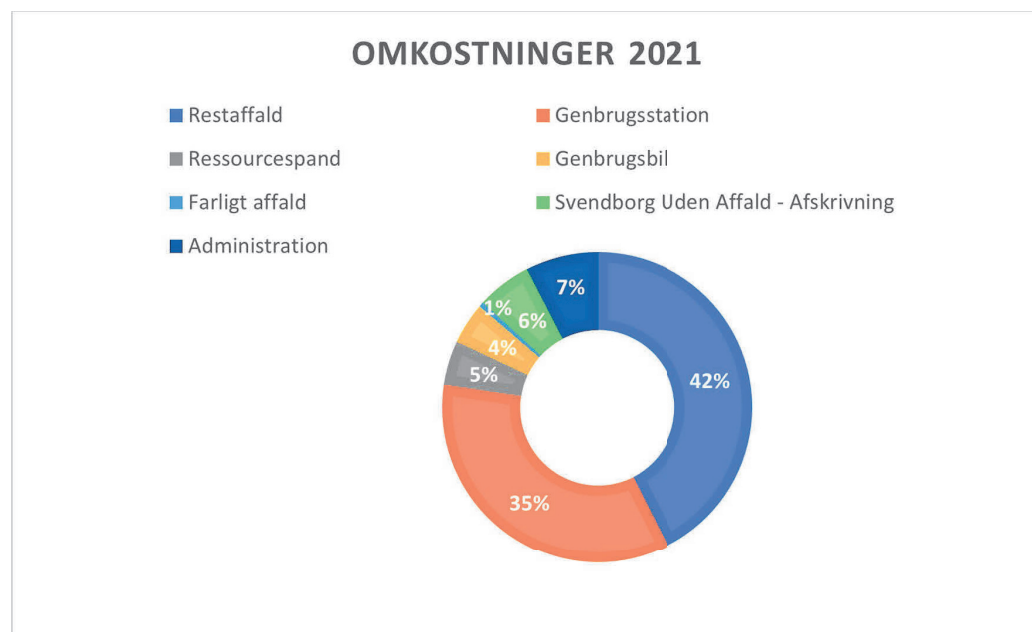
Erhvervets adgang til genbrugspladserne finansieres gennem en takst der betales pr. besøg, samt en særskilt takst for aflevering af farligt affald som afregnes pr. kg. Begge takster reguleres en gang årligt.

Medlemsskab i MOTAS reguleres og betales en gang årligt.

Affaldsområdet skal hvile økonomisk i sig selv set over en årrække og ud fra dette princip fastsættes alle takster og administrationsbidrag. Det betyder, at de penge, der kommer ind via gebyr, kun må bruges på affaldsområdet.

Svendborg Kommune opkrævede i 2021 ca. 72 mio. kr. i gebyr hos borgere og erhverv til drift af affaldsområdet.

Fordelingen af omkostningerne ses i nedenstående diagram:

Opkrævningen for Erhvervets brug af genbrugspladserne indgår i "Genbrugsstation" og udgør 6 mio. kr. svarende til 8 % af de samlede omkostninger.

Svendborg Kommune betalte desuden 83.162 kr. i administrationsgebyr til MOTAS i 2022, svarende til 0,1 % af de samlede omkostninger.

Planens økonomiske konsekvenser

Planens aktiviteter forventes ikke at medføre yderligere henteordninger eller andre

betydelige investeringer. Planen forventes derfor ikke at medføre væsentlige påvirkninger på gebyrstørrelser eller budgetter.

Budgettet for affaldshåndtering i Svendborg Kommune de første 6 år af planperioden ses i nedenstående tabel:

i 1000 kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Omsætning						
Restaffald	24.770	24.453	24.188	24.188	23.925	23.925
Boligbidrag	51.514	50.074	50.074	50.074	50.074	50.074
Erhvervsordninger	600	600	600	600	600	600
Andre driftsindtægter fra affaldsordninger	400	400	400	400	400	400
Omsætning i alt	77.284	75.527	75.262	75.262	74.999	74.999
Produktionsomkostninger						
Tømning af restaffaldsbeholdere	-20.645	-20.458	-20.272	-20.088	-19.907	-19.727
Tømning af ressourcebeholdere	-5.150	-5.150	-5.150	-5.150	-5.150	-5.150
Genbrugsstationer	-33.120	-33.120	-33.120	-33.120	-33.120	-33.120
Genbrugsbilen	-8.545	-8.545	-8.545	-8.545	-8.545	-8.545
Afskrivninger	-5.310	-5.310	-5.310	-5.310	-5.310	-5.310
Produktionsomkostninger i alt	-72.770	-72.583	-72.397	-72.213	-72.032	-71.852
Resultat af primær drift	4.514	2.945	2.865	3.049	2.967	3.147
Administrationsomkostninger	-3.420	-3.380	-3.380	-3.380	-3.380	-3.380
Afskrivninger administration	-450	-450	-450	-450	-450	-450
Finansielle poster	-900	-842	-786	-678	-620	-562
Årets resultat før skat og regulering	-256	-1.728	-1.751	-1.459	-1.483	-1.245

De forventede investeringer i planperiodens første 6 år kan ses i nedenstående tabel:

i 1.000 kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Grunde og bygninger	0	0	0	0	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	700	500	500	500	500	500
SUA - fortsættelse (projektudvikl.)	2.000	2.000	0	0	0	0
Investeringer i alt	2.700	2.500	500	500	500	500

Fremskrivning af affaldsmængder

Ifølge Affaldsbekendtgørelsens §16 stk. 1 skal der i affaldsplanen redegøres for kommunens fremtidige affaldsmængder, bortset fra erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse.

Husholdningsaffald

Fremskrivningen af mængderne af husholdningsaffald i Svendborg kommune for planperioden er udarbejdet på baggrund af Miljøstyrelsens FRIDA 2017-model. Udgangspunktet for FRIDA-modellen er at affaldsproduktionen afhænger af økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, og at forskellige aktiviteter producerer forskellige typer og mængder af affald. Fremskrivningen tager højde for, den forventede udvikling i antal husstande i Svendborg Kommune, den økonomiske udvikling i Danmark, sammenhængen mellem samfundsmæssige aktiviteter og affaldsmængder.

Til udarbejdelsen af fremskrivningen er der anvendt teoretiske mængder for hele 2021, som er

beregnet på baggrund af de foreløbige affaldstal for 2021 fra Vand og Affald. Dette skyldes, at man i størstedelen af 2020 ikke var overgået til de nye affaldsordninger, som har haft en væsentlig indflydelse på affaldssorteringen. Alene fra 2020 til 2021 er genanvendelsesprocenten steget fra 37 % til 56 %. Derudover overgik de kommunale institutioner i 2021 til de kommunale indsamlingsordninger, som derved også indgår i denne fremskrivning.

Fremskrivningen af antallet af husstande er hentet fra www.folketal.dk som er en demografisk vidensbank udviklet af det rådgivende ingeniørfirma COWI. Tallene i vidensbanken er udarbejdet af COWI i forbindelse med de befolkningsprognoser, de udarbejder for en stor del af landets kommuner.

Udviklingen i antallet af husstande i Svendborg Kommune fra 2021 til 2034 er vist i tabel 1.

Årstal	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Antal husstande	28116	28170	28290	28387	28486	28576	28657	28716	28778	28812	28880	28931	29077	29094

Tabel 1: Prognose for antal husstande i Svendborg Kommune

Som det kan ses, stiger antallet af husstande i planperioden fra 28.116 til 29.094 svarende til en stigning på 815 husstande eller ca. 3 %.

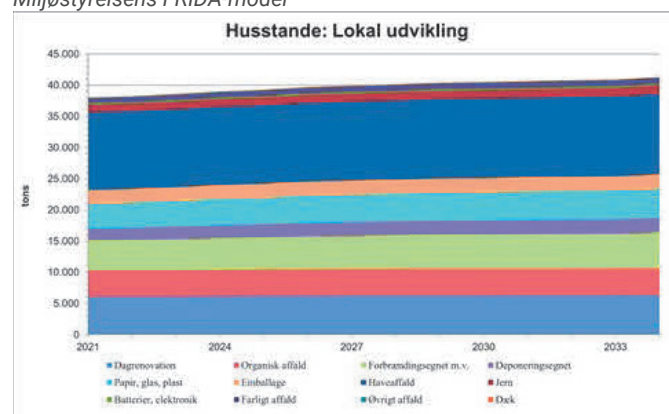
Fremskrivningen af affaldsmængder i Svendborg kommune kan ses i Figur 1.

Fremskrivningen viser en stigning i affaldsmængden fra 2021 til 2032 på ca. 4.300 tons, svarende til ca. 9 %. Da der forventes en stigning i antallet af husstande på 3 % betyder dette, at mængden af affald pr. husstand også forventes at stige i planperioden.

I fremskrivningen opgøres affald til forbrænding i kategorierne "Dagrenovation" og "Forbrændingseget affald". Den samlede mængde af affald til forbrænding stiger i planperioden med ca. 1.000 tons, svarende til ca. 10 %.

Mængden af affald til deponi stiger med 460 ton, svarende til ca. 22 % i forhold til 2021.

Figur 1: Fremskrivning af affaldsmængder fra husholdninger i Svendborg baseret på Miljøstyrelsens FRIDA-model

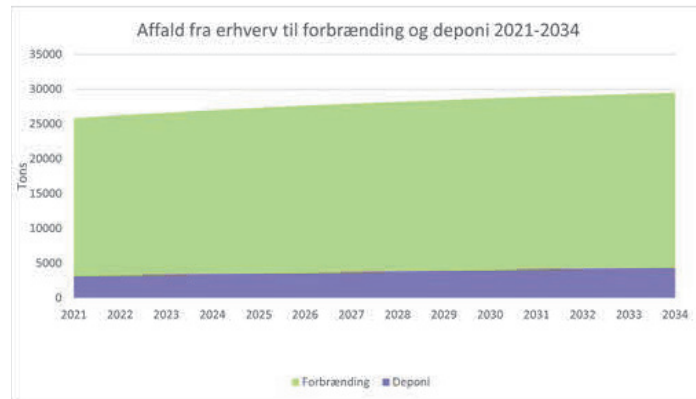
Erhvervsaffald

Mængderne af erhvervsaffald til forbrænding og deponi er baseret på data fra Affalds Data

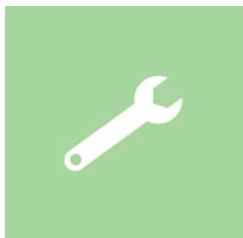
Systemet og skønnes at følge udviklingen fra tidligere år.

Figur 2 viser fremskrivningen af affaldsmængder fra erhverv til forbrænding og deponi. Som det ses, forventes mængden af deponeringseget affald næsten at være uændret mens affaldet til forbrænding stiger med ca. 4.000 tons, svarende til 14 %. I Fremskrivningen er der ikke taget højde for de kommende krav om udsortering af husholdningslignende affald fra erhverv.

Figur 2: Fremskrivning af affaldsmængder fra erhverv i Svendborg kommune

Temaer

Jordens
ressourcer er
begrænsede, og
ved at forlænge
levetiden af de
allerede
producerede
produkter vil
behovet for nye
råstoffer
mindskes.

Forebyggelse
af affald →

Jordens
ressourcer er
begrænsede, og
vi har pligt til at
udnytte
ressourcerne i
affaldet. Dette
gøres via
effektiv genbrug
og
genanvendelse.

Mere og
bedre →
genanvendelse

Det er sammen,
vi skaber de
gode løsninger
og sikrer, at
affald bliver til
ressourcer. Vi
skal løfte i flok,
for at nå en
bæredygtig
verden.

Sammen
om →
affald

Svendborg
Kommune er en
stor
arbejdsplads
med mange
medarbejdere
og projekter.
Som kommune
ønsker vi at gå
forrest, og være
med til at vise
vejen.

Kommunen
som →

Svendborg Kommunes Affaldsplan 2023-2034 arbejder med 4 temaer som danner baggrund for affaldsplanens indsatsområder og dertilhørende aktiviteter. Hvert tema er en vigtig forudsætning for at Svendborg Kommune bevæger sig i retning af en mere cirkulær økonomi.

I Svendborg Kommune ønsker vi at nedbringe mængden af affald da dette er en forudsætning for at mindske klimaaftrykket og værne om jordens ressourcer. Derfor hedder det første tema "**Forebyggelse af affald**".

Selvom vi nedbringer affaldsmængderne, kan det ikke undgås at der stadig dannes affald. Derfor er det vigtigt, at vi sikrer mest muligt affald genanvendes i stedet for, at det forbrændes eller deponeres. Det andet tema hedder derfor "**Mere og bedre genanvendelse**".

At reducere affaldsmængderne og øge genanvendelsen er store udfordringer, som mere end nogensinde før kræver stærkt samarbejde og dialog imellem alle involverede parter. Udfordringerne kan kun løses hvis vi løfter i flok. Derfor hedder det tredje tema "**Sammen om affald**".

Kommunen er en stor organisation på berører alle mennesker og virksomheder. Det er derfor vigtigt, at vi går forrest i kampen om at nedbringe affaldet. Dette sætter vi fokus på i det fjerde tema "**Kommunen som virksomhed**".

Under hvert tema finder du en nærmere beskrivelse, samt hvad vi ønsker at opnå med temaet. Temaerne har desuden fået hver sin farve. Under hvert indsatsområde er der et diagram, der angiver hvilke temaerne der relaterer sig til indsatsområdet.

De 4 temaer understøtter FNs verdensmål for bæredygtig udvikling.

Overordnet kan vi se vores affaldshåndtering bidrage til verdensmålene:

- Industri, innovation og infrastruktur (9)
- Bæredygtige byer (11)
- Ansvarligt forbrug og produktion (12)
- Partnerskaber (17)

Hvad er FNs Verdensmål?

FN's verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på et topmøde i New York 25. september 2015. Det markerede en hidtil uset

ambitiøs og transformativ udviklingsdagsorden. Målene trådte i kraft den 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte os kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten, vi bor på. Du kan læse mere om verdensmålene her: <https://www.verdensmaal.org/maalene>

Svendborgs affaldsplan og affalds hierarkiet

Med de initiativer, vi allerede har gennemført, og aktiviteterne i denne plan er det vores opfattelse, at vi bidrager godt til den nuværende nationale målsætning om øget genanvendelse. Vores affaldsplan og affaldshåndtering er endvidere i fuld overensstemmelse med affaldshierarkiet, ligesom det er vores klare vurdering, at Affaldsplan 2022-2032 ikke på nogen måde vil være i modstrid med handlingsplanen for cirkulær økonomi – tværtimod. Vi har i denne affaldsplan for Svendborg Kommune taget afsæt i den cirkulære økonomi.

Tema 1: Forebyggelse af affald

Affaldsforebyggelse er at undgå at skabe affald. Dette kan fx gøres ved at mindske spild i produktionsprocesserne og i husstandene. Ved at genbruge produkter direkte uden forarbejdning affaldsforbygger man også.

Når produkter bliver flyttet op i affaldshierarkiet til genbrug, reduceres CO₂-udledningen – både fordi affaldet ikke skal genanvendes eller energiodnyttes, men også fordi genbrug fortrænger CO₂-udledningen forbundet med fremstilling af nye produkter.

Affaldsforebyggelse

Affaldsforebyggelse kræver et valg, som skal tages før materialerne ender i affaldsbeholderen eller på

Hvad vil vi?

Indsamle viden og erfaringer om affaldsforebyggelse samt etablere platforme til videreformidling af disse til borgere og virksomheder.

Sikre at Svendborg Kommunes institutioner og kommunale virksomheder inddrager affaldsforebyggelse i deres hverdag ved indkøb og ved større investeringer.

genbrugspladsen. Valget skal tages af den enkelte borger eller virksomhed. Svendborg Kommune ønsker at understøtte borgerne og virksomhederne i dette valg, blandt andet ved at stille viden og værktøjer til rådighed, der kan bidrage til øget affaldsforebyggelse.

Affaldsforebyggelsen begynder allerede ved at borgerne eller virksomheder undlader at købe et produkt. Når der indkøbes et produkt er det vigtigt at der vælges produkter, som kan holde længe, eller som kan repareres, hvis det skulle gå i stykker.

Affaldsforebyggelse er i høj grad også direkte genbrug, hvor produkter sælges eller videregives til nye brugere. Produktet kan også få nyt liv via rengøring eller en større eller mindre reparation, så produktet fortsat kan bruges. Flere borgere kan deles om produkter, hvorved der indkøbes færre nye produkter, som i sidste instans ender som affald.

Produkter der i dag ender i Svendborg Kommunes affaldssystem men som kan forberedes til genbrug, vil fremadrettet i højere grad blive sorteret fra og solgt eller foræret tilbage til borgerne, kommunale institutioner samt erhverv, til gavn for miljø, klima og ofte også økonomien. Mange ressourcer går tabt, når produkter ender som affald.

Understøtte at borgere og virksomheder genbruger og reparerer flere produkter i stedet for at bortskaffe dem.

Tema 2: Mere og bedre genanvendelse

For at fremme cirkulær økonomi vil vi øge og forbedre genanvendelsen af affald i Svendborg kommune.

Vi har som kommune en forpligtelse til at agere cirkulært og bidrage til den grønne omstilling. Det kan vi blandt andet gøre ved at fremme initiativer inden for genanvendelse.

Vi vil genanvende mere affald, og det skal til stadighed søges genanvendt bedre. Bedre genanvendelse er afhængig af en korrekt sortering af affaldet i første omgang. Færre urenheder gør det lettere at udvinde de dyrebare ressourcer fra affaldet, så det kan bruges i nye

Hvad vil vi?

Øge andelen af husholdningsaffald til genanvendelse

Øge mængden af byggeaffald til genanvendelse

Øge den reelle genanvendelse via krav til behandlingen

Øget fokus på den cirkulære økonomi, når vi

produkter.

planlægger og indkøber

Vi skal have styr på affaldet, også når det forlader Svendborg Kommune, og det gælder både husholdningsaffald, affald fra bygge-og anlægsopgaver og affald fra erhverv.

Øget fokus på kommunens brug af genbrugelige og genbrugte materialer

Om muligt skal affaldet kunne spores helt frem til at det indgår i nye produkter, eller til det brændes eller deponeres.

Ud fra en helhedsbetragtning skal vi sikre at affald fra Svendborg kommune bliver genanvendt bedst muligt.

Vi har som kommune en vigtig rolle i at drive den grønne omstilling og agere cirkulært. Det kan vi blandt andet gøre ved at fremme genbrug og genanvendelse.

Mindre til forbrænding og deponi

Overordnet skal vi reducere andelen af affald til deponi og forbrænding og i stedet genbruge og genanvende mere og bedre. Det sker gennem sortering ved husstanden, hos erhverv, på genbrugsstationen og i institutioner.

Vores affald indeholder værdifulde materialer og stoffer. Vi skal have vendt udviklingen fra, at ressourcerne forbruges og derefter smides væk, til at ressourcerne recirkuleres.

I planperioden vil vi se på, hvordan teknologien kan hjælpe os. Det kan være nye løsninger indenfor opsamlingsmateriel, indsamlingsmateriel og behandling af affald, som vi skal afprøve i mindre skala for muligvis at implementere det som en fast del af affaldssystemet.

Derudover vil vi se på hvordan lavtekniske løsninger kan være med til at ressourcer bliver recirkuleret

Cirkulære indkøb og planlægning

Den cirkulære økonomi starter ude hos producenterne af varer. Vi kan gennem egne indkøb og planlægning have fokus på, at de indkøbte materialer efterfølgende kan indgå i en cirkulær økonomi, ligesom vi også kan efterspørge materialer, der tidligere har indgået i andre produkter.

Tema 3: Sammen om affald

I Svendborg Kommune vil vi blive endnu bedre til at samarbejde med parter, der kan styrke affaldsområdet i den cirkulære økonomi

Samarbejde er nøglen til at styrke affaldsområdet og den cirkulære økonomi.

De gode lokale løsninger omkring indsamling opstår gennem godt samarbejde med de berørte borgere, viceværter, renovationsarbejdere m.fl.

De bedste løsninger omkring behandlingen af affaldet forudsætter, at vi samarbejder på tværs og tænker i større løsninger. Vi kan ikke løse så kompleks en opgave alene. Det kræver et konstruktivt samarbejde mellem flere parter.

Klimadagsordenen og den grønne omstilling har medført nye behov i forhold til kommunens kommunikationsindsats overfor borgerne. Derfor vil vi fastholde og videreudvikle vores nuværende kommunikation via hjemmeside, Facebook, lokalaviser, mv., da borgerne herved har nem adgang og gode forudsætninger for at holde sig orienteret om status, ændringer og planer.

Bredt samarbejde og kommunikation

For at kunne realisere visionen for Affaldsplan 2022 er det nødvendigt med et godt samarbejde og dialog med mange forskellige parter. Vi skal blandt andet samarbejde med landets kommuner og affalds- og forsyningsselskaber om alt fra indsamling af affald, afsætning og i høj grad kommunikationen til borgere og erhverv. Vi skal bruge hinanden og udveksle viden og erfaringer med hinanden, og derved gøre hinanden bedre.

Vi skal også sikre os, at vi får involveret de borgere og virksomheder, som står for affaldssorteringen i dagligdagen. Vi skal høre deres tanker og afprøve deres gode idéer. Sammenhængene mellem affaldshåndtering, sortering og klimahensyn har i mange tilfælde høj kompleksitet, og dette understreger vigtigheden af klar formidling og lettilgængelig information på området.

Hvad vil vi?

Øget dialog og samarbejde med relevante parter

Øget fokus på vidensdeling og kommunikation

Fastholde engagementet i relevante affaldsfaglige netværk

Vi vil øge borgernes viden om og motivation for at affaldssortere.

Vi vil synliggøre flere af de gode budskaber om affaldssortering, genanvendelse, miljøbeskyttelse og klimahensyn.

Viden og motivation er forudsætninger for, at vi kan og vil træffe de rigtige valg. Kommunikation i den rette mængde, på rette sted og på rette tidspunkt, er i den forbindelse afgørende.

Derfor er det vigtigt, at der hele tiden arbejdes på at holde borgerne oplyste om affaldssortering, klima og miljø, samt på at sikre at borgerne ved præcis, hvor de kan finde hjælp og vejledning.

Borgerne skal kende vores kommunikationskanaler, så de nemt og hurtigt kan finde frem til den information, de søger.

Innovative partnerskaber

Som affaldsmyndighed skal vi være åbne for helt nye partnerskaber med andre sektorer. Det kan være med private virksomheder, organisationer eller forskningsinstitutioner, som med en anden tankegang og andre idéer kan bidrage til at udvikle innovative løsninger.

Borgerdrevne initiativer

Der skal åbnes op for bedre muligheder for at understøtte borgerdrevne initiativer som for eksempel affaldsindsamlinger i naturen, idéer til sortering i nye mulige affaldsfraktioner, samt ideer til mere direkte genbrug og genanvendelse.

Tema 4: Kommunen som virksomhed

Affald i de kommunale institutioner

Kommunen som virksomhed handler om, hvad vi som kommune selv kan gøre for at opfylde både kommunale og nationale målsætninger inden for affaldsområdet.

Kommunen skal, på lige fod med kommunens borgere, efterleve kravene om udsortering af det genanvendelige affald. Affaldssortering er i 2020 startet op på alle

Hvad vil vi?

Undersøge om affaldsbeholdernes placering, antal og udformning øger udsortering i det offentlige rum.

Benytte eksisterende undersøgelser og kampagner og inddrage

kommunale institutioner, løsninger kan være forskellige da løsninger tager hensyn til den specifikke institutions karakter, ressourcer og fysiske rammer. Fælles for alle er dog at der er krav om at der skal sorteres i de 10 affaldstyper – både for kommunens medarbejdere og for de borgere, som benytter sig af de kommunale tilbud.

Implementeringen af den nye ordning vil blive fulgt op af en målrettet kommunikationsindsats, samt individuel vejledning og rådgivning til institutionslederne ved de enkelte institutioner.

Kommunen som virksomhed har et højt forbrug af produkter. Det er derfor vigtigt at Kommunen bidrager til at produkter bliver genbrugt direkte ved at recirkulere dem internt i organisationen fremfor at produkterne bortskaffes.

Affaldsfokus ved kommunale indkøb og projekter

Cirkulær økonomi starter ude hos producenterne, som skal sælge varer, der efterfølgende kan indgå i de kredsløb, der bringer ressourcerne tilbage til producenterne. Vi kan som kommune i kraft af vores størrelse være med til at påvirke markedet gennem de indkøb, vi foretager.

Derfor er det nødvendigt, at kommunen som institution gør sig bevidst om alle sine materialestrømme og tager aktivt stilling til disse – hele vejen fra indkøb af varer og udstyr, til produkterne i sidste ende bliver til affald.

Vi kan også gennem vores indkøb efterspørge produkter baseret på recirkulerede ressourcer. Dette gælder også, når vi som bygherre planlægger og udbyder anlægsopgaver, hvor der kan lægges vægt på brugen af materialer baseret på genanvendt asfalt, beton, mursten mv., ligesom der kan sættes fokus på anvendelse af materialer, der efterfølgende kan recirkuleres.

Affaldssortering i det offentlige rum

Der er udfordringer med henkastet affald flere steder i kommunen for eksempel på fortovene, i parkerne og i grøftekanterne. Det er jævnligt også tilfældet på arealerne omkring offentligt tilgængelige affaldsbeholdere.

Det skal være muligt at færdes i by og på land uden

det i hvordan vi kan påvirke adfærd hen mod mindre affald i det offentlige rum.

Sætte fokus på mere direkte genbrug i Kommunen som virksomhed.

henkastet affald. Der skal være udvidede muligheder for at bortskaffe og sortere affald korrekt i det offentlige rum

Der er stor forskel på hvilken type affald, som produceres i det offentlige rum og i private hjem. Derfor er det ikke nødvendigvis de samme typer af affaldsløsninger der skal implementeres.

Særligt under arrangementer og til events vil affaldsminimering og -sortering fremadrettet spille en større rolle.

Affaldsbekendtgørelsen stiller krav om at der fra 2025 indsamles plastaffald i det offentlige rum. Dette gælder særlig steder hvor der befinder sig mange mennesker, og dermed mest affald. Dette vil være med til at fremme borgernes adfærd for affaldssortering, samt deres forståelse for generelt ressourcebevidsthed.

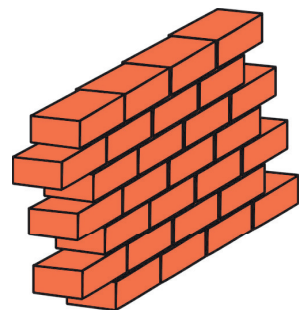
Indsatsområder

Cirkulært
iværksættteri
og borger
initiativer

Genbrugsstation

Byggeri og
anlæg

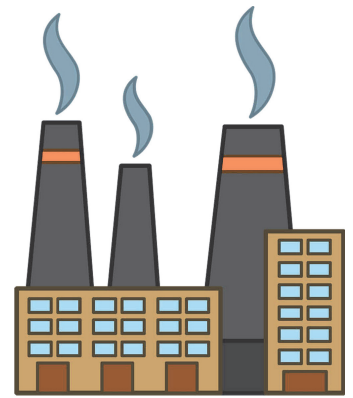

Kommunale
institutioner

Affald i
private
husstande

Erhverv

Affald i det
offentlige
rum

Cirkulært iværksætteri og borger initiativer

Hvorfor?

Alle gode løsninger starter med en god idé. Men at forvandle en idé til konkret handling kræver ofte en del arbejde og ikke mindst et stort overblik. Det kan derfor være svært for mange at finde tid i hverdagen til at omdanne en innovativ idé til en bæredygtig løsning.

Det er derfor Svendborg Kommunes vision, at være med til at skabe et godt iværksætermiljø inden for affaldsområdet. Et iværksætermiljø som kan være med

Mål

Flere private iværksættere og borgerdrevne initiativer inden for affaldsområdet.

Aktiviteter

til at sikre, at flere gode ideer forlader tegnebrættet og bliver ført ud i livet.

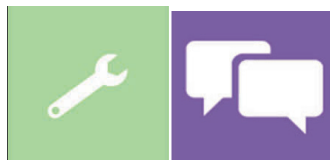
Lokalt iværksætteri skaber en lokal forankring, og derved ejerskab over projektet. Dette er vigtigt, da ejerskab er en vigtig del af at lave den omstilling der skal til, for at nå i mål. Desuden har private virksomheder, borgere og organisationer adgang til nogle andre ressourcer og kanaler end kommunen. Derfor er det vigtigt at vi i fællesskab arbejder med at skabe en mere cirkulær økonomi.

Hvad vil vi opnå?

Vi vil bidrage til, at der i Svendborg kommune er den korteste vej fra tanke til handling, når det kommer til nye innovative projekter inden for affaldsområdet. Hvis man som borger har en god idé, skal det være muligt at få den rette hjælp og sparring, så man kommer godt fra start.

Vi ønsker desuden at indgå i en konstruktiv dialog med borgere, private virksomheder, organisationer mm. allerede tidligt i idéfasen. På den måde sikrer vi en helhed i projekterne, da vi som kommune kan være med til at give en afklaring af eventuelle muligheder for projekterne.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, samt målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Udvikle opstartspakker med information og vejledning til genbrugsiværksætteri.

Afholde fyraftensmøder og workshops omkring opstart af reparationscafeer.

Undersøge muligheden for etablering af socialøkonomiske virksomheder der arbejder med affald.

Genbrugsstationerne

Hvorfor?

I Svendborg Kommune har vi to genbrugsstationer, en i Hesselager og en i Svendborg. På genbrugsstationerne er der mulighed for at sortere i op til 43 affaldsfraktioner.

Mål

At en større del af de indleverede effekter bliver genbrugt direkte.

Med de nye husstandsindsamlinger bliver genanvendelse og cirkulær økonomi sat i højsædet. Der bliver derfor nye behov og nye opgaver til genbrugsstationerne.

Genbrugspladserne er populære og de har en vigtig rolle i den cirkulære økonomi.

I 2020 afleverede kommunens borgere og virksomheder ca. 35.000 ton affald på kommunens to genbrugsstationer. Genbrugsstationerne spiller derfor en vigtig rolle i omstillingen til en cirkulær økonomi.

Hvad vil vi opnå?

Renheden af de genanvendelige materialer, er en forudsætning for, at de kan bidrage til den cirkulære økonomi. Vi vil derfor arbejde for, at affaldet til genanvendelse på genbrugsstationen har en høj kvalitet.

Brugerne af genbrugsstationerne er helt afgørende for, om der bliver sorteret korrekt. Det er ikke altid, at det er enkelt at sortere. Til at fremme korrekt sortering skal pladserne være godt indrettet, så de har en god fremkommelighed og det er let at finde de containere man skal bruge. Derfor vil vi arbejde på at genbrugsstationerne bliver endnu mere brugervenlige og tilgængelige, så de bedst muligt indgår som et vigtigt element i den cirkulære økonomi.

Der skal være god information, der understøtter hvordan der skal sorteres. Det er vigtigt at pladspersonalet kan vejlede på et kvalificeret grundlag. Det er alt sammen et led i at kvalificere genbrugsstationerne til den nære fremtids krav.

Genbrugsstationen rummer et stort potentiale for direkte genbrug. Mange af de borgere der besøger genbrugsstationen kommer med en trailer, og de har derfor også mulighed for at tage større genstande med sig igen. Vi vil derfor arbejde for mere direkte genbrug af effekter, som kommer ind på genbrugsstationerne.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

At borgere oplever en høj brugervenlighed på genbrugsstationerne.

At borgerne har let adgang til at orientere sig om, hvordan affaldet behandles og genanvendes.

At der er fokus på miljø og ressourcer, når der vælges behandlingsform.

Aktiviteter

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, samt målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Undersøge muligheden for at etablere et ressource center.

Undersøge muligheden for at inkludere flere fraktioner til direkte genbrug.

Undersøge muligheden for at indgå i samarbejde med virksomheder og organisationer omkring adgang til genbrugsstationernes materialer.

Lave brugerundersøgelser af hvordan folk anvender genbrugspladsen.

Bruge
genbrugsstationen til
formidling.

Lave en evaluering af
mulighederne for
genanvendelse af nye
fraktioner.

Byggeri og anlæg

Hvorfor?

Byggeaffald udgør en stor andel af de samlede affaldsmængder i Danmark, og er dermed en af de væsentligste affaldsfraktioner. I Svendborg sker der i disse år en rivende udvikling i forhold til nybyggerier, og det er vigtigt at have fokus både på genanvendelse af rester fra nye byggematerialer og byggeaffald fra nedrivning, samtidig med, at der er fokus på korrekt håndtering af byggeaffald med miljøfarlige stoffer.

Byggeaffald er et komplekst område, hvor der løbende kommer ny viden, og da der ofte er store økonomiske interesser involveret, er det et vigtigt fokusområde for kommunen.

Hvad vil vi opnå?

Byggeaffald udgør en tredjedel af de samlede affaldsmængder i Danmark og er dermed en af de væsentligste affaldsfraktioner. Alene i de store mængder affald der genereres i byggebranchen, er byggeaffald et væsentligt indsatsområde. Vi vil derfor arbejde for at mere byggeaffald genanvendes direkte eller genbruges.

Foruden de store mængder byggeaffald der genereres under byggeprojekterne, opstår der også mange overskudsmaterialer. Overskudsmaterialer er f.eks. overskydende fliser der af forskellige årsager ikke er blevet anvendt i et byggeprojekt, men som intet fejler. Vi vil arbejde på, at overskudsmaterialerne bliver brugt i andre byggeprojekter fremfor at ende som affald.

Der findes mange forskellige miljøfremmede stoffer i

Mål

At overskuds
byggematerialer
anvendes i andre
byggerier.

At mere byggeaffald
genbruges direkte.

At byggeaffald med
problematisk stoffer er
korrekt frasorteret det
genanvendelige affald.

At højne vidensniveauet
hos de relevante aktører
om korrekt nedrivning og
håndtering af
byggeaffald.

Aktiviteter

*For at understøtte såvel
målene for dette
indsatsområde, samt
målene for den samlede
affaldsplan vil vi:*

Tage på tilsyn i
forbindelse med
nedrivning og større

vores bygninger. Stofferne er til skade for mennesker og miljø, og de udgør en barriere for genanvendelsen af byggeaffaldet. Vi vil derfor fokusere på at byggeaffald med problematiske stoffer er korrekt frasorteret, og at den videre bortskaffelse eller nyttiggørelse af byggeaffald sker forsvarligt og korrekt.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

renoveringer.

Undersøge muligheden for at have direkte genbrug af byggeaffald i et eventuelt nyt ressourcecenter.

Gennem tilsyn undersøge hvorvidt der sker affaldssortering i byggeprojekter.

Lave en folder der sendes ud sammen med nedrivningstilladelsen, om hvad man skal være opmærksom på og hvor byggeaffaldet skal hen.

Undersøge mulighederne for at bygge- og anlægsaffald fra kommunale byggeprojekter genanvendes/genbruges.

Undersøge muligheden for at der allerede i kommunale udbud tages hensyn til genbrug af byggematerialer.

Løbende informere virksomheder, samt gøre det selv folk om korrekt håndtering af byggeaffald, samt hvor der er risiko for, at byggeaffaldet kan indeholde problematiske stoffer.

Kommunale institutioner

Hvorfor?

Kommunen løser mange forskellige opgaver. Vi er bygherrer på både store og små anlægsprojekter. Vi ejer og drifter de kommunale skoler og børneinstitutioner, hjemmeplejen og er ansvarlig for driften og vedligehold af kommunens mange bygninger. Derfor er det nødvendigt, at kommunen som institution gør sig bevidst om alle sine materialestømme og tager aktivt stilling til disse hele vejen fra indkøb af varer og udstyr, til produkterne i sidste ende bliver til affald.

Kommunen skal desuden, på lige fod med kommunens borgere, efterleve kravene om udsortering af det genanvendelige affald. I 2020 blev alle kommunale institutioner i Svendborg Kommune omfattet af affaldsordningerne for private husstande.

Hvad vil vi opnå?

Svendborg Kommune er en stor arbejdsplads, hvor mange mennesker har sin dagligdag. Der bliver derfor genereret store mængder af bla. husholdningslignende affald. Det er derfor vigtigt, at de mange medarbejdere har nogle gode forudsætninger for at kunne agere korrekt ift. udsortering af affald. Vi vil derfor arbejde for at højne kvaliteten af det indsamlede affald i de kommunale institutioner.

Den fælles affaldsordning for de kommunale bygninger skal gøre sorteringen nemmere både for kommunens medarbejdere og for de borgere,

som benytter sig af de kommunale tilbud. Sorteringen vil derfor foregå på samme måde, hvad end man befinder sig i en af kommunens daginstitutioner, skoler, klubber, omsorgscentre, administrationscentre, biblioteker eller andre kommunale bygninger.

Da vi er mange medarbejdere og løser mange opgaver, har vi også en stor omsætning af materialer. Det gælder alt fra kontorartikler til byggematerialer. Vi vil derfor arbejde for mere direkte genbrug mellem de kommunale institutioner.

Det er vigtigt, at der allerede i vores indkøb, i langt højere grad end i dag tænkes i forebyggelse, recirkulering af ressourcer og materialer. Vi vil derfor arbejde for at affaldsforebyggelse og genanvendelighed bliver indtænkt i kommunens indkøbsaftaler, da indkøb af varer er direkte

Mål

At kvaliteten af det udsorterede affald er høj.

At der er en ensartet sortering for medarbejdere og brugere af kommunale institutioner.

At fremme den cirkulære tankegang i indkøb og projekter i kommunen.

Aktivitet

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, som målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Promovere og udvikle på kommunens interne genbrugsplatform.

Lave en kampagne for affaldssortering der er målrettet de kommunale institutioner.

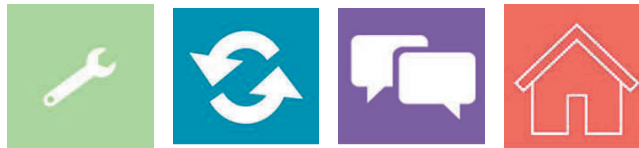
Gentænke Kommunens interne genbrugsplatform, med fokus på at overskydende møbler i højere grad genbruges direkte.

Individuel vejledning og rådgivning til institutionslederne ved de enkelte institutioner.

Undersøge muligheden for at udnævne affalds/ressourceambassadø

koblet til affaldets sammensætning og genanvendelsespotentialer, foruden selve produktionens klimabelastning.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

på de kommunale intuitioner.

Gennemføre et arrangement for indkøbere af udstyr og produkter til kommunens institutioner, hvor der sættes fokus på cirkulær økonomi og indkøb.

Undersøge muligheden for at etablere et overskuds materialelager til undervisningsbrug.

Affald i private husstande

Hvorfor?

Det er i husholdningen at de fleste har direkte kontakt med affald. Mange af vores daglige aktiviteter giver os affald mellem hænderne, og det er derfor et oplagt sted at begynde at skabe de gode vaner, som kan sprede sig til andre områder af vores liv.

Husholdningsaffald fra private husstande er en stor del af det affald der bliver genereret i kommunen. Det er derfor vigtigt at dette affald sorteres korrekt, og at potentialet for direkte genbrug udnyttes.

Hvad vil vi opnå?

I 2020 blev der implementeret en ny affaldsordning i Svendborg kommune. Det betyder at der i private husstande fremadrettet skal sorteres i 10 fraktioner. Vi vil arbejde på, at affald bliver sorteret korrekt i husholdningen, så vi får renere fraktioner, der nemmere kan indgå i den cirkulære økonomi. Nøglen til dette er kommunikation og information.

Haveaffald udgør en stor del af den samlede

Mål

Bedre udsortering i husholdningen

Mindre affald fra husstande

Mere direkte genbrug i private husstande

Aktiviteter

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, som målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Gennemføre kampagner eller events der understøtter affaldsplanens målsætninger indenfor

affaldsmængde i de private husholdninger. Vi vil arbejde på at have affald håndteres bedst muligt, med henblik på miljøet og biodiversiteten.

Med de nye affaldsordninger kan vi se, i kraft af kvaliteten af sorteringen, at mange borgere har taget ejerskab over håndteringen af deres eget affald. Vi vil arbejde på at fastholde og udbrede denne tendens.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

affald i de private husholdninger.

Løbende tilpasse genbrugsbilens ydelser til behovet i forskellige boligtyper.

Informere om hvordan man kan undgå maddikter i madaffaldet om sommeren.

Samle sammen på gode ideer fra borgere, omkring hvordan man kan håndtere sit plastaffald og informerer om resultatet.

Erhverv

Hvorfor?

Affald fra virksomheder som f.eks. industrivirksomheder, håndværkere, butikker, institutioner og sygehuse kalder man for erhvervsaffald. Dette affald udgør ca. 23% af den samlede affaldsmængde i Danmark. Erhvervsaffald består både af produktionsaffald og husholdningslignende affald. På trods af, at virksomheder længe har skulle udsortere deres affald med henblik på genbrug og genanvendelse, har formuleringen af reglerne hidtil givet anledning til usikkerhed blandt virksomheder om, i hvilket omfang de skal udsortere til genbrug og genanvendelse. Dette har medført lavere genbrug og genanvendelse end hvad der er muligt.

I affaldsbekendtgørelsen vil der fra 2023 blive stillet krav om at virksomheder skal udsortere i de samme fraktioner som private husholdninger. Dette kommer til at stille nogle skærpede krav til virksomhederne. Derfor vil der i affaldsplanen være et fokus på at hjælpe virksomhederne med at leve op til EU's målsætninger for genanvendelse af husholdningslignende affald.

Mål

At husholdningslignende affald bliver udsorteret i de ti fraktioner.

At øge genanvendelsen af produktionsaffald.

Aktiviteter

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, som målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Udarbejde nyt regulativ for erhvervsaffald.

Lave information om udsortering af affald målrettet erhverv.

Hvad vil vi opnå?

Virksomheder har sammenlignet med husholdninger ofte relativt store, rene og ensartede affaldsmængder, hvilket gør det nemmere at genanvende i høj kvalitet. På trods af dette, er der uklarheder hos erhvervet omkring reglerne for affaldssortering hvilket medfører en lavere udnyttelse af ressourcerne i affaldet. Derfor vil vi igennem kampagner og dialog med virksomhederne i Svendborg kommune, udbrede kendskabet til de nye krav om udsortering af husholdningslignende erhvervsaffald til virksomhederne.

Udover husholdningslignende affald har virksomhederne også store mængder af produktionsaffald. I planperioden vil vi også have fokus på, at en større del af produktionsaffaldet bliver udsorteret korrekt.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

Når vi er på miljøtilsyn, sikre at genanvendeligt affald ikke forbrændes.

Undersøge muligheden for at styrke direkte genbrug imellem virksomhederne i kommunen.

Affald i det offentlige rum

Hvorfor?

Vi benytter os alle sammen af det offentlige rum. Hvad enten det er en tur i skoven med familien eller en shoppingtur ned gennem gågaden. Der bliver derfor også genereret meget affald i det offentlige rum. Noget af dette affald afleveres i opstillede skraldespande, mens andet desværre henkastes i naturen og i gaden.

Vi ønsker ikke at have henkastet affald i det offentlige rum af flere årsager. Først og fremmest er der tale om værdifulde ressourcer som forsvinder ud af materialekredsløbet. Dernæst indeholder det meste affald miljøfremmede stoffer, der er skadelige for naturen

Mål

Mindre henkastet affald i det offentlige rum.

Mere udsortering af affaldsfraktioner i byrummet.

Arbejde sammen med borgerne i deres nærområde, for at minimere affald i det offentlige rum.

og dyrelivet, eks. cigaretskodder. Derfor er det vigtigt sørger for, at affald ikke ender i naturen eller som en del af gadebilledet.

Det affald som ender i de offentlige fremsatte skraldespande er en uudnyttet ressource, som vi gerne vil have recirkuleret. Derfor er det nødvendigt at skabe nogle rammer der muliggøre en udsortering af affaldet, så det effektivt kan blive genanvendt. Desuden er det vigtigt, at der derfor åbnes for muligheden for at få en ensartet affaldssortering, uanset om man befinder sig i hjemmet, på gaden eller til et offentligt arrangement.

Hvad vil vi opnå?

Vi vil arbejde for bedre udsorteringsmuligheder i det offentlige rum. Der sorteres i dag en stor mængde affald i de private hjem i Svendborg Kommune, dog er der ikke nær så mange muligheder for at sortere affaldet man når befinder sig i det offentlige rum. Derfor går der ressourcer tabt, som ellers ville kunne blive genanvendt. I den forbindelse vil vi også arbejde for, at kvaliteten af det udsorterede affald i det offentlige er høj.

Det er i høj grad brugerne af det offentlige rum der har ansvaret for at det er rent. Det er derfor vigtigt, at engagere borgere aktivt til at tage ansvar for mindre affald i deres nærområde. Vi vil derfor arbejde med at engagere lokale borgere i deres eget nærområde. Både med at indsamle affald, men også bruge deres lokale kendskab til at målrette indsatser.

Aktiviteter

For at understøtte såvel målene for dette indsatsområde, som målene for den samlede affaldsplan vil vi:

Undersøge muligheden for at samarbejde med foreninger, lokalområder ift. at samle affald i det offentlige rum.

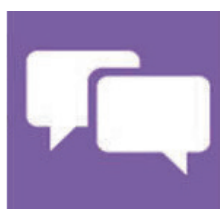
Arbejde med øget udsortering i det offentlige rum.

Lave en kampagne om affald i det offentlige rum.

Sætte skilte op på steder, hvor der ofte er meget affald.

Engagere borgere i at lokalisere særlige fokusområder i deres nærområder.

Temaer der understøttes af dette indsatsområde:

Tidsplan for aktiviteter

	Ansvarsområde	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
--	---------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

[illegible]

4.7	indkøbere af udstyr og produkter til kommunens institutioner, hvor der sættes fokus på cirkulær økonomi og indkøb.	Svendborg Kommune				X								
4.8	Undersøge muligheden for at etablere et overskuds materialelager til undervisningsbrug.	Svendborg Kommune		X	X									
Affald i private husstande														
5.1	Gennemføre kampagner eller events der understøtter affaldsplanens målsætninger indenfor affald i de private husstande.	Vand og Affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2	Løbende tilpasse genbrugsbilens ydelser til behovet i forskellige boligtyper.	Vand og Affald	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3	Informere om hvordan man kan undgå maddiker i madaffaldet om sommeren.	Vand og Affald		X		X		X		X		X		X
5.4	Samle sammen på gode ideer fra borgere, omkring hvordan man kan håndtere sit plastaffald og informerer om resultatet.	Vand og Affald		X										
Erhverv														
6.1	Udarbejde nyt regulativ for erhvervsaffald.	Svendborg Kommune	X											
6.2	Lave information om udsortering af affald målrettet erhverv.	Svendborg Kommune		X		X								
6.3	Når vi er på miljøtilsyn, sikre at genanvendeligt affald ikke forbrændes.	Svendborg Kommune	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.4	Undersøge muligheden for at styrke direkte genbrug imellem virksomhederne i kommunen.	Svendborg Kommune				X								
Affald i det offentlige rum														
7.1	Undersøge muligheden for at samarbejde med foreninger, lokalområder ift. at samle affald i det offentlige rum.	Svendborg Kommune					X							
7.2	Arbejde med øget udsortering i det offentlige rum.	Svendborg Kommune	X	X	X	X	X							
7.3	Lave en kampagne om affald i det offentlige rum.	Svendborg Kommune						X						
7.4	Sætte skilte op på steder, hvor der ofte er meget affald.	Svendborg Kommune				X								
7.5	Engagere borgere i at lokalisere særlige fokusområder i deres nærområder.	Svendborg Kommune									X			